Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 80 (14191) | 1976 оной апрелиин 6, вторник | Сэн 2 мүнгэн.

ХТАБАН ЖЭЛ — АШАГ ҮРЭ, ШАНАР, ДЭЛИСЭ

КВАРТАЛАЙНГАА ТҮСЭБ ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭБЭ

Шулуутайн леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб бүхы талаарнь дүүргэбэ.

Түсэбhөө гадуур 7,8 мянган кубометр модон бэлэдхэгдээ, 8,6 мянган кубометр модон шэрэгдээ, 12 мянган кубометр модон тайрагдаа. 23 мянган шпала хюрөөдэгдэhэн, 700 кубометр технологическа зомгооhон үйлэдбэрилэгдэhэн байна. 17 мянган түхэригэй продукци түсэбhөө гадуур худалдагдаба.

Табан жэлэй түсэбые дүрбэн жэл соо дүүргэхэ үүсхэл гаргаhан Нургоян Марбяновнч Хусаиновай даадаг модошодой бригада мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Энэ бригада модо бэлэдхэхэ кварталайнгаа түсэб 151,2 процент дүүргээ. Шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ нүхэр Хусаиновай бригада 3 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ уялгатай. Түрүүшын кварталда 1,5 мянган кубометр модо бэлэдхэбэ.

Нүхэд Д. Х. Валиев, П. К. Лось гэгшэдэй даадаг модошодой бригадачууд энэ бригадын үүсхэл дэмжээд, улам эршэтэйгээр хүдэлжэ байна.

В. НАЙДЕНОВ,
Шулуутайн леспромхозой парткомой секретарь.
Загарайн аймаг.

«Бурводстрой» трестын Улаан-Үдын оньhожоруулагдамал нүүдэл колоннын коллектив партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын тула оролдолго үүсхэл гарган, оролдосотой бэрхээр хүдэлжэ байна. Тус ажахын хүдэлмэришэд булта социалис мүрысөөндэ ороhсоод, хаба шадалаа туршалсажа, улам шангаар хүдэлнэ.

Жолоошон В. С. Лазарев недели, hара бүринигөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, бэшэнэй дундаhаа шалгарна. Бэрхэ жолоошон юhэдэхи табан жэлэй даабари 4 жэл 6 hарын туршада дүүргэhэн юм. Түрүү хүдэлмэришэн арбадахи табан жэлэй даабари 4 жэл соо дүүргэхээр социалис уялга абанхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: жолоошон В. С. Лазарев.

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

ГАЗАР—МАНАЙ БАЯЛИГ

Хэнэйшье мэдэхээр партиин XXV съезд дээрэ арадай ажахын гол hалбаринуудай нэгэн болохо хүдөө ажахые улам саашадань хүгжөөжэ, илангаяа эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэгээр абажа, ажалшадай эрилтые дүүргэнээр хангахын тула энэ арбадахи табан жэлэй туршада горитой хүдэлмэри ябуулагдаха гэжэ онсо тэмдэглэгдээ гээшэ.

Тиигэжэ мүнөө хүдөө ажахын олохон hалбаринуудай хүсэд оньhожоруулагдажа байhан сагта малшад, таряашадай, мэргэжэлтэдэй урда асари ехэ зорилго табигдаа. Жэшээлбэл, энэ табан жэл соо манай совхозой ажалшад газарай үрэжэл hайжаруулжа, орооhото болон тэжээлэй, огородой ургамалай ургаса эрид дээшэлүүлхэ, мүн адууhа малайнгаа үүлтэрыень hайжаруулжа, тоо толгойень эрид олошоруулhанай ашаар ашаг шэмыень улам нэмээхэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха болоно. Гадна хямда сэнтэйгээр, бага гаргашатайгаар ехэ продукци абахын тула hалбари бүхэнөө томодхожо, хүсэдөөр оньhожоруулха байнабди. Энэ зорилгоор мүнөө ажахымнай отделени бүхэндэ ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ.

Тусхайлан хэлэбэл, Хасууртын отделенидэ нэгэ доро 400 үхэр шахан таргалуулха томо комплекс баригдажа, hаядаа ашаглалгада тушаагдахань. Мүн Бэлшэрэй, Тохорюугтын гүүртэнүүдтэ тус тустаа 200 үхэрэй багтаамжатай шэнэ оньhожоруулагдамал байранууд баригдахаар хараалагдана. Эдэ байрануудта жэлэй туршада дүрбэн зүрэг мал шахагдажа, мяханда тушаагдаха юм. Иигэжэ үхэрнүүдээ үбэл, зунгүй байрада байлгажа шахахадамнай түргэн таргалхаhаа гадна, шэгнүүрээ хүсэжэ тушаагдаха болоно гэхэ гү, али тус бүреэ 350—400 килограмм шэгнүүртэйгээр бэлэдхэлэй пунктда эльгээгдэхэ байна.

Тарган мяха, hү, ноохо ехээр абахын тула илангаяа сабшалан, бэлшээриин ногооной ургаса эрид дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Энэ талаар hүүлэй жэлнүүдтэ совхоздо ехэхэн хүдэлмэри хэгдэнэ гэжэ тэмдэглэлтэй. Мүнөө ажахыда лугомелиоративна оньhожоруулагдамал дүрбэн отряд эмхидхэгдэнхэй, сабшалан, поли дээрэ наг шэбхэ гаргажа зөөнэ, hайрам тогтоожо түрүүшын уhалуури үнгэргэнэ. Һаядаа бидэ үшөө нэгэ иимэ отряд байгуулхамнай. Ингэжэ лугомелиоративна 5 отрядай механизаторнууд гансашье наг шэбхэ гаргажа, минеральна үтэгжүүлгэ оруулаад байхагүй, харин даалгагдаhан газараа уhалха, ургасыень хуряаха, мүн культур-техническэ хүдэлмэри ябуулжа, шэнэ газар ашаглаха байна.

Манай совхоздо элдүүрилэгдэхээр hөөг бургааhанда дарагдаhан, hайн үрэжэлтэй газар элбэг юм. Хэрбээ иимэ хаягдашаhан газараа үндэhөөрнь hайжаруулаад, олон жэлэй ногооной үрэлэ тарибалнай, малай тэжээл бүри ехээр абтаха байна. Тиин hүүлэй жэлнүүдтэ манай механизаторнууд хаягдашаhан зарим газараа үндэhөөрнь hайжаруулжа, илангаяа донник, хяаг ногоо тарина. Шэмэтэй ногоо таряад, hайнаар уhалаад байбал, гектарай 30—35 центнер хүрэтэр үбhэнэй абтаха байhаниинь элирүүлэгдэнхэй. Мүнөө сабшалангай болон таригдаhан ногооной ургаса гектарай 20—25 центнерhээ дээшэлнэгүй. Хэрбээ үтэгжүүлээд, саг соонь таhалдуулангүй уhалбалнай, ургасань эрид нэмэхээр.

Һайжаруулагдаhан сабшалангайнгаа, мүн таригдаhан ногоонойнгоо ургаса түргэн болзорто, гээлтэ хоролтогүйгөөр, hайн шанартайгаар хуряажа абаха хэрэгтэ баhал гол анхарал хандуулагдана. Тиигэжэ бидэ үбhэ хуряалгаяа түргэдхэхэ зорилготойгоор сенаж ехээр даражэ абаха шулуудамал ханатай нүхэ, траншей олоор бэлдэхэмнай. Хараад үзэгты даа. Хэрбээ 3 мянган центнер үбhэ бэлэдхэжэ абахын тулада мүнөө 30 хүнhөө бүридэhэн звено hара хахадай туршада ажалладаг hаань, гурбан үдэрэй туршада эды шэнээн тэжээл сенаж болгон дарана. Иигээд ерэхэлээрээ сенаж ехээр даража абахада шэмэтэй байхаhаа гадна, үбhэ тэжээл бэлэдхэлгэ унжагайрхагүй байна ха юм.

Байгша онhоо эхилжэ hөөг бургааhанда, дошо болдогто дарагдаhан газар үндэhөөрнь hайжаруулжа, уhалууритай болгохо хүдэлмэреэ улам үргэнөөр ябуулхамнай. Энэ табан жэлэй туршада үндэhөөрөө hайжаруулагдаhан шэнэ газарнай 2 мянган гектарта хүргэгдэхэ байна. Гансахан байгша ондо 100 гектарай шэнэ газар ашаглаха түсэбтэйбди.

Энэ арбадахи табан жэлдэ орооhо тарянай, хартаабхын ургаса баhал дээшэлүүлэгдэхэ хараатай. Тиимын тула севооборот зүбөөр хэрэглэжэ, тарилгаяа, ургаса харууhалха хүдэлмэреэ агротехническэ заабариин ёhоор үнгэргэхэ байна. Мүн илангаяа минеральна үтэгжүүлгэ урдынхиhаа ехээр, аша үрэтэйгөөр хэрэглэгдэхэ юм.

Эдэ бүхы хүдэлмэреэ урагшатайгаар ябуулжа, гектарай дунда зэргээр 15 центнер таряа, 25 центнерhээ бага бэшэ таримал ногоо, 16 центнер үбhэ хуряажа, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ гүрэндэ 2400 центнер таряа, 1000 центнер хартаабха, 1000 центнер овощ тушааха зорилгоёо сүм бэелүүлхэбди.

Тэрэшэлэн мал ажалhаа абтадаг продукциин хэмжээн урдынхиhаа дээшэлхэ байна. Совхозоймнай малшад абтадаг продукцинигаа шанар эрид hайжаруулжа, үнеэн бүриhөө 2000 килограмм hү haaxa, хонин бүхэнhөө 3,3 килограмм ноохо хайшалха ба мяханда тушаагдаха үхэр бүхэнэйнгөө шэгнүүрые 340 килограммда, харин хони 40 килограммда хүргэхөөр түсэб харааланхай.

Иимэ ехэ зорилгоёо сүм бэелүүлхын түлөө мүнөө совхозоймнай гүүртэ, отара, бригада, отделени бүхэндэ социалис мүрысөөн улам үргэнөөр дэлгэржэ, дүнгүүдынь таhалгаряагүй согсологдожо соносхогдоно. Мүн түрүүшүүлэй дүй дүршэл, онол арга үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэнэ. Богонёор хэлэхэдэ, ажахымнай хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые сүм бэелүүлхын түлөө бии хүсэеэ элсүүлэн ажаллана.

Г. ДАМБАЕВ,
Хориин аймагай Хүрбын совхозой директор.

АПРЕЛИИН 17-до—КОММУНИС СУББОТНИК

АЖАЛАЙ ҺАЙНДЭРЭЙ ЭРШЭ ҮРГЭДЭНЭ

В. И. Ленинэй түрэhөөр 106 жэлэй ойн хүндэлэлдэ коммунис субботник үнгэргэхэ гэhэн москвагайхидай патриотическа үүсхэлые бүхы совет хүнүүд үргэнөөр дэмжэжэ байна. «Апрелиин 17-до ажалай үндэр бүтээсэ туйлажа, нмагтал эрхим шанартай продукци гаргахабди» — гэжэ предприятинууд, барилганууд дээрэ болоhон митингнүүдтэ, суглаануудта хабаадагшад шиидхэбэ. Эдэ үдэрнүүдтэ оперативна штабууд хүдэлмэриингөө хэмжээе тодорхойлно, алмаhан түүхэй эд болон материалнуудайнгаа нөөсые тоолон гаргана. Хэдэн мянган коллектив субботнигой тоосоогоор ажаллажа эхилэнхэй. Ажалай hайндэрые ороной ажалшадай ямараар угтажа байhан тухайнь ТАСС-ай корреспондентнүүд нигэжэ мэдээсэнэ:

МЫТИЩИ (Московско область). «Коммунис субботнигой үдэртэ 1,5 халаанай нормо дүүргэхэбди!» — гэhэн уряатайгаар Мытищинскэ машина-бүтээлгын заводой фрезеровщигууд коммунист В. А. Носков болон тэрэнэй хүбүүн Вячеслав суг ажалладаг нүхэдтөө хандаба. Үйлэдбэриин түрүүшүүл, заводто дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ илагшад энэ үүсхэлые үргэнөөр дэмжэбэ. Ажалай ветеран токарь В. М. Шашлов, хэбшэдэй бригадир В. А. Чуйкина болон бусад апрелиин 17-до алмагдаhан материалаараа хүдэлжэ, 1,5 халаанай даабари дүүргэхээр шиидээ.

Коммунис субботнигой үдэр 50 автосамосвал бүтээгдэжэ, предприятиин үүдээр гараха юм. Машина бүтээгшэд 30 мянган түхэриг түсэбтэ табан жэлэй жасада оруулха байна.

БАКУ. «Нефтиин шулуунууд» гэжэ олзоборилгын причалда түрүүшын суднанууд ерэжэ тогтобо. Коммунис субботнигой тоосоогоор эдэ суднануудhаа ашаа буулгагдаха юм. Каспиин нефтьшэд ехэ газарhаа хоолойнуудые, малталгын отолуурнуудые, барилгын материалнуудые абаа. Суднанууд таримал модо hөөгүүдые, сэсэгүүдые «булад булэг аралнуудта» асарhан байна.

— Ажалай hайндэртэ эдэбхитэй наринаар бэлдэжэ, энэ үдэр ажалай үндэр бүтээсэ туйлаха байнабди, — гэжэ олзоборилгын парткомой секретарь Н. Касумов хөөрэнэ. Эмхидхэн байгуулагдаhан штаб хүдэлмэриин график зохёоно, үйлэдбэриин участогуудые шухала хэрэгтэй юумээр хангана. Субботнигой үдэр нефтьшэд түсэбhөө гадуур 150 тонно нефть абаха, хоёр скважина заhабарилха юм.

ЯРОСЛАВЛЬ. Электровоз заhабарилгын заводой, туршалгын-инструментальна нэгэдэлэй ба түлишын аппаратурын заводой комсомолшууд хүдөөгэй механизаторнуудта эльгээгдэхэ зэмсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээбэ. Коммунис субботнигой үдэр залуу хүдэлмэришэд механизаторнуудта зорюулагдаhан 400 сүүмхэ оёхо байна. Элдэб зэмсэг хэрэгсэлнүүд арьбалhан материалаар бүтээгдэжэ, энээн соо хэгдэхэ.

САРАТОВ. Диспетчер Д. Г. Нефедовой халаанай коллектив Приволжско түмэр замай Ртищевскэ локомотивна деподо түрүүлэн москвагайхидай үүсхэл дэмжэжэ, субботнигой тоосоогоор электровоз заhабарилба.

Түсэбтэ табан жэлэй жасануудта мүнгэ зөөри оруулhан тухай мэдээсэлнүүд предприятиин оперативна штабта ороно. КПСС-эй XXV съездын делегат машинист А. Н. Сапрыкин, тэрэнэй туhалагша М. А. Левин арьбалhан электрын элшэ хүсөөрөө пассажирска поездые жолоодобо. Локомотивна 400 бригада түрүүшүүлэй жэшээ дагаа. Апрелиин 17 болотор түмэр замшад үшөө 500 эстафетын поезд жолоодохо, ажалай hайндэртэ 5 локомотив заhабарилха байна.

Львовско «Электрон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй, Коми АССР-эй Печорын модо урадхуулдаг баазын ба москвагайхидай үүсхэл дэмжэhэн ороной хэдэн зуугаад бусад предприятиин коллективүүд субботнигой үдэр эрхим шанартай продукци гаргахые шиидэбэ.

(ТАСС).

РЕСПУБЛИКАНСКА ШТАБАЙ ЗАСЕДАНИ

Коммунис субботник үнгэргэхэ республиканска штабай заседани үсэгэлдэр боложо, КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой секретарь, субботник үнгэргэхэ городской штабай начальник нүхэр Л. Н. Кашкин республикын нийслэл хотын предприятинуудта «улаан субботодо» эршэмтэй, эдэбхитэйгээр бэлэдхэл хэжэ байhан тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрөө. Улаан-Үдын 136 мянга гаран хүн коммунис субботнигто хабаадаха.

Промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд, хүдөөгэй ажалшад, бүхы совет хүнүүдтэл адли, коммунис субботнигой үдэрые эгээл үндэр бүтээсэтэй ажалай үдэр болгожо, эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилэн гаргахые шармайн оролдожо байна гээд партиин Сэлэнгын райкомой секретарь нүхэр А. А. Воронин тэмдэглээ.

Мухар-Шэбэрэй ажалшад субботнигой үдэр бултадаа гаража, нуга сабшалан уhалха, фермэ шадарай участогуудые хорёолхо, малай тэжээл зөөхэ болон полевой стануудые заhабарилхаар хараална. Субботник үнгэргэхэ Мухар-Шэбэрэй аймагай штабай начальник, КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр В. И. Бачеев энээн тухай штабта мэдээсэбэ.

В. И. Ленинэй түрэhөөр 106 жэлэй ойн хүндэлэлдэ коммунис субботник амжалтатайгаар үнгэргэхын тула эмхидхэлэй ба ойлгууламжын хүдэлмэрие саашадань үргэдхэхэ шухала гэжэ штабай заседани дээрэ тэмдэглэгдээ.

Манай корр.

ЭРТЭЭҺЭЭ БЭЛДЭНЭ

Сэлэнгын аймагай ажалшад коммунис субботнигто эдэбхитэйгээр бэлдэнэ.

Коммунис субботнигто бэлэдхэлэй хэр зэргээр ябуулагдажа байhан тухай асуудал зүбшэн хэлсэhэн зүблөөн КПСС-эй Сэлэнгын райкомдо болобо.

Партиин райкомой секретарь, субботник үнгэргэхэ аймагай штабай начальник А. А. Воронин зүблөөндэ хабаадагшадай урда үгэ хэлэhэн байна.

В. И. Ленинэй түрэhөөр 106 жэлэй ойдо зорюулжа, апрелиин 17-до коммунис субботник үнгэргэхэ тухай москвагайхидай үүсхэл аймагай колхоз, совхозуудта, предприяти болон эмхи зургаануудта халуунаар дэмжэгдэнэ. hайшаагдана.

Бага-Холбоолжоной шулуу нүүрhэнэй уурхайн хүдэлмэришэд, шахтернууд Москва-Сортировочная стэнциин депогой коллективэй үүсхэлые аймаг соогоо нэн түрүүн дэмжэбэ. Эндэ үглөөнэй халаанай эхилхын урда тээ олон хүнүүдэй хабаадалгатай митинг болоо. ЭШ-10/70 экскаваторай экипажай бригадир, Ажалай Алдар Солын III шатын орденто Ф. Н. Бакшеев митинг дээрэ үгэ хэлэжэ, субботнигой болоhон үдэр габшагайгаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахыень суглараашадые уряалба.

Апрелиин 17-ной үдэр ажалай эгээл үндэр бүтээсэ туйлаха, hайн шанартай ехэ продукци бүгээн гаргаха гэhэн москвагайхидай уряае Гусиноозерскын ГРЭС-эй оёдолой фабрикын, XX партсъездын, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай, Сэлэнгын, Химнын совхозуудай ба бусад олон коллективүүд дэмжэбэ.

Р. БАЛДАНОВ,
манай корр.

КПСС-эй ДЕЛЕГАЦИ БУСАБА

... (ТАСС). КПСС-эй ... Политбюрогой гэ-... КПСС-эй ЦК-гай ... Ф. Д. Кулаков ... Советскэ Союзай ... партиин делегаци ... бусахала апре-... мордобо. Болга-... партиин Цен-... Комитедэй урилгаар ... ерэжэ, БКП-гэй X! ... хүдэлмэридэ хабаа-... байба.

... КПСС-эй ЦК-гай секретарь М. В. Зимянин, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй МГК-гай секретарь Л. И. Греков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, Украинын Компартиин Львовско обкомой нэгэдэхи секретарь В. Ф. Добрик, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай таhагые даагшын нэгэдэхи орлогшо О. Б. Рахманин, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-hээ НРБ-дэ байдаг элшэн сайд В. Н. Базовский делегациин бүридэлдэ ороhон байгаа.

БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров болон республикын бусад хүтэлбэрилэгшэд, Болгариин нийслэл хотын ажалшадай түлөөлэгшэд аэродром дээрэ делегацие үдэшэбэ.

* * *

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Ф. Д. Кулаков түрүүтэй КПСС-эй делегаци энэл үдэртөө Софиhаа Москва бусажа ерээ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Д. Ф. Устинов, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ А. Я. Пельше, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев ба бусад тусхай тушаалтад Внуковска аэродром дээрэ делегацие угтаба.

НРБ-гэй хэрэгүүдые СССР-тэ саг зуура түлөөлхэ этигэмжэтэ М. Йотов угтагшадай дунда байлсаа.

(ТАСС).

СССР-эй ПОСОЛЬСТВЫН АСУУЛТА

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Америкын далайн-сэрэгэй флодой корабльнуудай Ливанай эрьe худар тамаран ошожо ябаhан тухай мэдээсэлнүүдэй гараhантай дашарамдуулан, ойлгуулжа үгэхыень СССР-эй хэрэгүүдые США-да түлөөлхэ этигэмжэтэ апрелиин 2-то США-гай гүрэнэй департаментда хандаба.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри дүүргэхын түлөө

НЭРЭДЭЭ ХҮРЭМӨӨР АЖАЛЛАХАБДИ

«КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдээр хараалагдаһанай ёһоор, промышленна үйлэдбэриин хэмжээн табан жэлэй туршада 43 процентээр дээшэлһэн байна. Энэ хадаа манай хүдэлмэришэн ангиин, научно-техническэ интеллигенциин, үйлэдбэриин хүтэлбэрилэгшэдэй элитэ ехэ амжалта мүн»,— гэжэ партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь Л. И. Брежнев КПСС-эй XXV съездэ хэһэн элидхэл соогоо онсо тэмдэглэһэн байна.

Ороной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй юһэдэхи табан жэлдэ туйлаһан ехэ амжалтада манай Баргажанай леспромхозой коллективэй хубита оролсоно гэжэ омогорхолтойгоор мэдэрнэбди.

Табан жэлэйнгээ түсэб манай леспромхоз болзорһоонь урид, 1975 оной октябриин 26-да дүүргэһэн байна. Үнгэрһэн табан жэлэй үедэ, 1 миллион 855 мянган кубометр модон бэлдэгдэһэн юм.

1975 оной дүрбэдэхи кварталай дүнгүүдээр манай леспромхоздо Ой модоной болон модо болбосоруулгын промышленностиин министерствын, тус промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг болон нэгэдэхи мүнгэн шан барюулагдаа. Мүн КПСС-эй Буряадай обкомой, БурАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг леспромхоздомнай барюулагдаа.

Леспромхозой партийна, комсомолой, профсоюзай организацинууд, инженерно-техническэ мэргэжэлтэд үйлэдбэрине мүнөө үеын эрилтын ёһоор үнэн зүбөөр хүтэлбэрилдэг, тон ехэ эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулдаг гэжэ һанагдана.

Ой соо хүнгэн хүдэлмэри гэжэ байдаггүй. Модо отололгын шэнэ гуримые ажал дээрээ хэрэглэхэ зуураа, манай комплексно бригаданууд дайралдаһан бэрхэшээлнүүдые эрэлхэг зоримгойгоор, бэе бэедээ туһалалсан ябажа дабана.

Модошодоймнай ажалда түрүү дүй дүршэлнүүд үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэжэ байнхай. Жэшээлбэл, комплексно бригаданууд урдань нэгэ халаанда хүдэлдэг байһан һаа, мүнөө тэдэнэр томодхогдожо, 1,5 халаанда хүдэлдэг болоо.

Модо шэрэлгэ дээрээ бригаадаараа хүдэлхэ арга нэбтэрүүлнэбди. Долоон жолоошодһоо бүридэһэн бригада гурбан ехэ автомобильнуудай таһалгаряагүй ажал хангана. Машина бүхэн гурбан халаан соо ямаршье забһарлалгүйгөөр хүдэлгэгдэнэ.

Шэнэ, улам хүсэтэй техникэ модо бэлэдхэлгын хүдэлмэридэ үргэнөөр хэрэглэгдэнэ, шэнэ маркын трактор, машинанууд, хюрөөнүүд манда олоор ерэжэ, ажалай бүтээсэ түргөөр дээшэлүүлхэ арга олгоно. КРАЗ-255Л маркын бар хүсэтэ автомобильнуудые манай жолоошод илангаяа магтадаг гээшэ.

Мүнөө Баргажанай тайгын модошод туйлай ехэ политическэ болон ажалай дэбжэлтын оршон байдалда хүдэлмэрилнэд. Партиин XXV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай хэһэн элидхэлнүүдые модо бэлэдхэгшэд гүнзэгы анхаралтайгаар шудалнад, арбадахи табан жэлэй уг зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ оролсоод, амжалтатайгаар ажалланад.

1976 оной социалис уялганууды абаха зуураа, леспромхозой коллектив жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид, декабриин 22-то дүүргэхэбди, тиигэжэ түсэбһөө гадуур 10 мянган кубометр модо бэлэдхэхэбди гэжэ мэдүүлээ.

Нэн түрүүн үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэдхэжэ, ажалай шанар дээшэлүүлхэ зорилгонуудта гол анхаралаа хандуулһан байха юм.

Жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилэн, түсэбтэ даабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ зорилготойгоор леспромхозоймнай партийна, комсомолой эмхинүүд, хүдэлмэришэдэй профсоюзай комитет хүн зонойнгоо үүсхэл, эрмэлзэл дэмжэн социалис мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлнэ.

Партиин XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ леспромхозоймнай хүдэлмэришэн бүхэн тон эдэбхитэйгээр хабаадажа, ажалай үндэр бүтээсэ туйлаһан байна. Тус мүрысөөн конкурсын түхэл маягтайгаар эмхидхэгдэбэ. Январиин 12-һоо февралиин 15 болотор конкурс үргэлжэлөө.

Конкурсдо хабаадагшад ажалай жэшээтэ һайн журам, шанар, үндэр бүтээсэ харуулхаһаа гадна, хүдэлмэриин тодорхой даабаритай байна. Жэшээнь, модо бэлэдхэгшэдэй бага комплексно бригада бүхэн конкурсын үедэ 2700 кубометр эрхим шанартай модо бэлэдхэхэ даабаритай байгаа.

Дүнгүүдэй согсологдоходо, олон коллективүүд конкурсоор табигдаһан эрилтэнүүдые гүйсэд бэелүүлһэн, үгтэһэн даабаринуудыс үлүүлэн дүүргэһэн байба. Жэшээлбэл, И. А. Кожевинэй эрхилдэг бага комплексно бригада конкурсын үедэ 3121 кубометр, В. Т. Марковецэй бригада 3250 кубометр модо бэлэдхэһэн байна.

А. А. Грязинай, В. И. Тормозовой эрхилдэг томодхогдомол комплексно бригаданууд тус-тустаа 5534—6590 кубометр модо бэлэдхэжэ, конкурсдо эгээл эрхим дүнгүүдые харуулаа.

Модо шэрэлгэ дээрэ В. Б. Дробышевой даадаг залуу жолоошодой бригада габшагай һарын даабарие 124 процент, Н. И. Кожевинэй даадаг жолоошодой томодхогдомол бригада даабаряа 141 процент дүүргээ.

Социалис мүрысөөнэй дээдэ шата—коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргын түлөө хүдэлөөн модо бэлэдхэгшэдэй дунда үргэнөөр ябуулагдана. Мүнөө үедэ үйлэдбэри дээрэ түрүү, ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаададаг 171 хүдэлмэришэндэ коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдонхой.

Мүн энэ хүндэтэ нэрэ зэргэ модо шэрэгшэдэй 7 бригаданууда, хоёр мастерска участогуудта, Лебяжиин пунктда олгогдоһон байна. Тиихэдэ бүхы леспромхозоороо коммунис ажалай коллективэй нэрэ зэргэтэй болохын түлөө тэмсэнэбди.

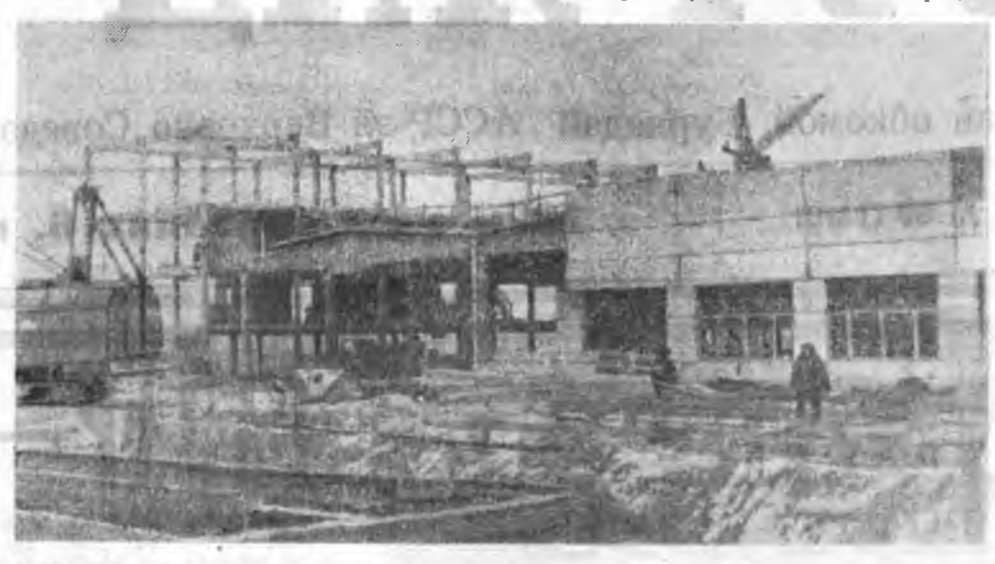
Коллективэймнай бүтээжэ ябаһан ажалай үндэрөөр сэгнэгдэжэ, манда барюулагдаһан дамжуулгын хоёр Улаан тугуудые бата бэхеэр барижа байхын, социалис мүрысөөнэй түрүүшүүлэй хүндэтэ нэрэдээ хүрэмөөр ажаллахаар предприятиимнай хүдэлмэришэн бүхэн зориг жонхой.

И. ФЕДОРОВ.
Баргажанай леспромхозой рабочкомой түрүүлэгшэ.

ШЭНЭ ФАБРИКЫН БАРИЛГА

Улаан-Үдын Октябрьска районодо нооһо угаадаг фабрикын ойрохоно үшөө нэгэ шэнэ фабрикын барилга эхилбэ. Энэ хадаа трикотаж гадар хубсаһа оёдог Байгалай урда таладахи эгээл томо фабрика болохо юм. Тэрэнэй барилгада 14 миллион түхэриг мүнгэн һомологдонхой. Тус фабрика нэхэлтын, будалгын, оёдолой —иимэ гурбан үйлэдбэритэй байха. Шэнэ, бүтээсэ ехэтэй оньһон техникээр зэбсэглэгдэхэ, үндэр шанартай продукци бүтээн гаргаха юм.

Жэлдээ 8,5 миллион гадар хубсаһан нэхэгдэхэ. Тэрэнэй хахадынь үхибүүдэй хубсаһан байха. Фабрика ерэхэ жэлдэ ашаглалгада үгтэхөөр хараалагданхай. 162-дохи ПМК-гай коммунист Ф. И. Устьянцевай хүтэлбэрилдэг бригада эндэ барилга хэжэ байнхай. 25 хүнһөө бүридэһэн энэ бригада һара бүриингөө ажалай түсэбые 110—120 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Барилгынгаа бүхы хүдэлмэрие эрхим шанартайгаар ябуулха, барилгада хэрэглэгдэхэ али бүхы материалнуудые нарин нягтаар ашаглажа, жэлэй туршада хоёр мянган түхэригэй алмалта хэхэ гэжэ энэ бригадынхид социалис уялга абаһан байха юм. Мүнөө подрядна гуримаар ажалладаг болоһоной ашаар бригадынь ажалай бүтээсэ дээшэлээ, барилгын, материалнуудые гамтайгаар, ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэжэ, энэ үе соо 17 кубометр бетон, 14 кубометр барилгын модо алмаһан байна. Март һарынгаа түсэб 120 процент бэелүүлээ. Бүтээһэн хүдэлмэркинь шанар һайн.

Барилгашад А. Г. Буланцев, Ц-Д. Доржиев, А. Н. Бабич, Э. А. Ханхаев, В. А. Сокольников, М. П. Коневин гэгшэд эрхим һайнаар ажаллана.

М. СУТУРИН.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Бригадир Ф. И. Устьянцев. 2. Фабрикын барилга.

Авторай фото.

ТҮРҮҮ ОГОРОДШОНОЙ ЗОРИЛГО

Элдин уужам Ивалга нютагнай! Хайшаашье харахада, хабтагай ехэ хадалан, тарялангай газар нэмжынэ. Малай байрын мантан томонууд барилганууд жэрылдэжэ харагдана. Эршэ зориг түгэлдэр, эрдэм номой дээжэдэ хүртэһэн, айл аймагтаа алдартай, хүндэтэй болоһон ажалша бэрхэ зон яһала эндэ олон.

Тэдэнэр Коммунис партингаа XXV съездын угтамжада жагсаһан ажалайнгаа вахтые дам саашадань үргэлжэлүүлһээр. Тиихэдэ коммунистнуудай ехэ хуралдаанай түүхэтэ шиидхэбэринүүдтэй анхаралтайгаар танилсажа, оөһэдынгөө бэелүүлхэ гол шухала зорилгонуудые тодорхойлно. Зүгөөр, шэнэ табан жэлэй богоһо алхаад байхадаа, гансал тоо намнаха бэшэ, харин продукциин шанар һайжаруулха тухай онсо анхарал хандуулхабди гэжэ таряашад, малшад барандаа нэгэн һаналтайгаар мэдүүлнэ. Түрэл партингаа табиһан энэ шухала зорилгые бэелүүлэн, хабарай сагай урин дулаан боломсоор, огородшодой халуун хүдэлмэридөө хамсыгаа шуужа, хам оролсохоёо байһаниинь мэдээжэ.

Жэлһээ жэлдэ огородой эдеэ элбэгээр ургуулжа, гансахан нютаг лугадаа бэшэ, мүн бүхы республика соогоо суурхаһан Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын огородшодой бригадир, республикын габьяата агроном, коммунист Лубсан Будаевна Дымбрынова тухай хөөрэхэ дуран хүрэнэ. Энэмнай мүнөө жара наһанайнгаа жаргал эдлэхэ замда гараһан болобошье, үшөө яһала сарюун зандаа. Тиихэдээ хорин гушан жэлдэ коммунистын үндэр дээдэ нэрые нэнгинаар абажа ябана.

Нажарай сагай нара ногоонойн үедэ Хяагтын заһамал дардам харгыгаар баруулжаа ошоходо, Ивалга тосхоной наада захада хабтагай ехэ газарта огородой ногоон эдеэн ургажа харагдаха юм. Энэ хадаа нүхэр Дымбрыновагай хүтэлбэрилдэг огородшодой бригадын тарижа ургуулһан ургаса болоно.

Анхан Лубсан Будаевна агрономой эрдэмдэ һуража гараһанһаа хойшо олон ондоо ажалда ябаад үзөө һэн. Тиибэ яабашье һаа, тэрэнэй шадабари мэргэжэл болоод, мохошогүй хурса зоригынь, илангаяа арба гаран жэлдэ хэжэ байһан ажэл дээрэһээнь эли бодо харагдаа һэн. Тиихэдээ нүхэр Дымбрынова город шадар огород тарижа, ногоон эдеэ һайнаар ургуулха гээшэ айхабтар шухала удхатай гэжэ зүбөөр ойлгожо абаһан байна бшуу.

Тиимэһээ хабар эртэ рассада һуулгаха, тиигээд байтар тарилга эхилхэ, һүүлээрнь зунай сагта ургамалай хойноһоо унтаха нойргүй харууһалха, хаһа саг соонь ундалуулха хэрэгтэй. Намартаа ургасаяа бүрин бүтэнөөр хуряажа абаха, гүрэндэ тушааха, үбэлдөө огород дээрэ наг шэбхэ гаргаха, зэр зэмсэгээ бэлдэхэ мэтээр огород ургуулхын тулада онсо ехэ оролдолго гаргаха ушартай болоно.

Мүнөө сагта элдэб оньһото машина, зэмсэг бии боложо, искусственна аргаар бороо оруулан, уһа сүршэхэһөө эхилээд, зурууд хоорондын шоройе обоолхо, бог үбһэ, үрмэдэһэ сэбэрлэхэ хүрэтэр огородшоной хэдэг хүшэр хүндэ хүдэлмэриие ниилээд хүнгэн болгобо. Тиибэ яабашье һаань, тэдэнэй хэхэ юумэн үшөөл ехэ байна ха юм.

Республикын габьяата агроном Дымбрыновагай бригадын жэл бүридэ үндэр баян ургаса абадаг байһание гэршэлһэн тоо, баримтануудые харахад үзөе.

Тиин 1965 онһоо хойшо энэ бригадын абаһан ургаса жэл болгондо гектартаа 220—270 центнертэ хүрэнэ. Заримдаа бүришье ехэ ургаса абтана ха юм. Тиигэжэ тус бригада овощ ургуулха табан жэлэйнгээ түсэб амжалтатайгаар бэелүүлһэн байгаа. Түсэбтэ даабариин ёһоор 38.835 центнер ургаса абаха байһан аад, бүхыдөө 39.576 центнертэ хүргөө һэн.

Энэ бригадада 40 гектар газар даалгагданхай. Тэндэ 14 хүн саг үргэлжэ ажалладаг юм. Зунай саг болоходо, огород дээрэ ажаллахаяа залуу басагад, бэреэд нэмэжэ ерэдэг. Нүхэр Дымбрынова өөрынгөө мэдэхэ, шадаха юумэ залуушуулда хэлэжэ, заажа үгэдэг һайн һайхан заншалтай эхэнэр.

Нүхэр Дымбрыновагай бригада нёдондо овощ ургуулха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ һэн. Жэл бүри ажахыдаа олзо ехээр оруулна.

Манай орондо үнэн шударгы ажал хэһэн хүнүүд магтаал шагналда хүртэдэг ха юм. Тиимэл хадань парти, правительство Лубсан Будаевнагай хэжэ байһан ажалые үндэрөөр сэгнэжэ, Ажалай Улаан Тугай орденоор, хэдэн олон медаляар шагнаһан байха юм. Мүн баһа хэдэн дахин СССР-эй ВДНХ-гай алтан, мүнгэн медальда хүртэһэн, 1974 ондо «Москвич» түхэлэй хүнгэн автомашина, 1975 ондо телевизор шагнал абаһан байгаа.

Тиигээд мүнөө КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэритэй танилсажа, урма зоригоо улам бадарһан коммунист Лубсан Дымбрыновагай бригада арбадахи табан жэлдэ табигдаһан түсэб, даабарие жэншэдгүй һайнаар дүүргэхэ гэжэ эрид шиидэнхэй ажаллана.

В. ГАЛДАНОВ.

ТҮРҮҮ ҺААЛИШАН

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Ташарай һүнэй фермэ Сэлэнгэ нютагтаа һаалиин түрүү коллективэй нэгэн гэжэ тоологдодог. Оньһожоруулагдаһан энэ фермэдэ залуу малшадшье үсөөн бэшэ. Тэдэнэй дундаһаа шуумар бэрхэ, сог залитай залуу һаалишан Мария Цырендоржиева ажал хэрэгээрээ шалгардаг. Мария гурбан жэл соо һаалишанаар хүдэлжэ байбашье, Ташарай фермын эгээл шадамар бэрхэ малшадай нэгэн болоһоноо харуулһан габьяатай. Тэрэ гансахан ажалаа хараад ябадаг бэшэ, харин ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг юм. Тиимэ хадань Мария Цырендоржиевае Юрөө нютагаархидынь аймагай Соведэй депутадаар һунгаһан байгаа.

Юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэлдэ харууһалжа байһан үнеэн бүриһөө тэрэ жэлэй хугасаа соо дунда зэргээр 2906 килограмм һү һаажа, колхозойнгоо һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ шалгарһан алдартай.

Түрүү һаалишан Мария арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2800 килограмм һү һааха гэһэн уялга абанхай. Тиихэдэ Ташарай һүнэй фермынхид үнеэн бүриһөө 2315 килограмм һү һааха, 100 үнеэн бүриһөө 90 тугал абаха уялгатай. Суг хүдэлдэг нүхэдтөөл адли залуу һаалишан Цырендоржиева харууһалжа байһан малайнгаа ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхын түлөө эршэ зоригтойгоор оролдоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мария Цырендоржиева.

Ц. БАЛДАНОВ,
авторай фото.
Сэлэнгын аймаг.

АЗЕРБАЙДЖАНАЙ ССР. Ажаһуудалай кондиционернүүдые бүтээн гаргадаг Бакугай завод мүнөө үе сагай эрилтэдэ харюусамаар түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Энэ заводой барилгада олон тоото барилгашад, хабсаргагшад, ашаглагшад болон проектировщигууд хабаадалсаа. Предприятиин барилгада мүн япон фирмэнүүд хабаадалсаһан байна.

Заводой коллектив энэ жэлдэ проектээр хараалагдаһан хүсэндөө хүрэжэ, жэл соо 400 мянган кондиционер бүтээн гаргаха гэжэ эрмэлзэн ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шухала конвейерэй участогуудай нэгэндэ.

ТАСС-ай фотохроника.

ҮШӨӨЛ ҺАЙН БАЙХА ААД

Шэмэрүүн хүйтэн үбэлнай һаял үнгэржэ, тала дайда, нуга сабшалан саһан хүнжэлһөө һалажа байна. Зарим үдэрнүүдтэ хабарайхяар наран игаан, намдуухан байтараа, тэнгэри бүрхэжэ, хонон-үнжэн хүйтөөр һалхилаад абана.

Юрэдөө сагай уларилай дулаарха тээшээ болоошье һаа, малшадай ажалдахи хүшэр бэрхэтэй үе үшөө үнгэрөөдүй. Нёдондо Яруунын аймагта ган гасууртай байһан тула үбһэ тэжээл багаар бэлэдхэгдээ ха юм. Иимэл орёо эрхэ байдалда «Юбилейный» совхозой һү һаалиин фермэнүүдэй һаалишад, малшад үбэлжэлгын һүүлшын тон харюусалгатай хугасаа үнгэргэжэ байна.

Совхозой түб Комсомольское тосхоной захада оршодог МТФ дээрэ ерэхэдэмнай һаалишад улаан булан соо сугларанхай байбад. КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүд тухай партиин райкомой түлөөлэгшэ С. Аюржанаевагай элидхэл шагнаад, һаалишад өөһэдынгөө ажал хэрэг, зорилгонууд тухай хөөрэлдэһэнэй һүүлээр үдэшынгөө һаалгада ошохоёо байгаа.

— Түрэл партиингаа съездын хүндэлэлдэ социалис мүрысөөндэ манай һаалишад ажалдаа һайн дүнгүүдые туйлаа. Январь, февраль, март һарада һү һааха түсэбүүд амжалтатайгаар дүүргэгдэнхэй. Тиигэжэ жэлэй түрүүшын кварталай түсэб үлүүлэгдэбэ, — гэжэ МТФ-е даагша Н. С. Фомин манай асуудалда харюусаа.

Тус коллектив гурбан һарада 1738 центнер һү худалдаха түсэбөө 30 гаран центнерээр үлүүлэн дүүргээ. Үбһэ тэжээлээр дутамаг үедэ энэнь бага бэшэ амжалта гэжэ тоолохоор. Мүнөө фермын 433 үнеэдһээ үдэр бүри 21 центнер һүн һаагдана. Һаалишадай мүрысөөндэ нүхэд Н. Бурлакова, А. Тухватуллина, Н. Панькова, Е. Мартынова гэгшэд жэлэй эхинһээ хойшо ходо эрхимлэжэ ябанхай. Эдэнэр нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада һураггүй ехэ һү һаагаа.

Жэшээнь, А. Тухватуллина январь, февраль, март һарануудта үнеэн бүриин һаамые дунда зэргээр 215 килограммаар дээшэлүүлээ. Бүхы фермэ дээрэшье абаад үзэхэдэ, һү һаалинь нёдондонойхиһоо зарим тэды дээшэлэнхэй. Мүн урданайхиһаа һайн шанартай, сэбэр һүн тушаагдадаг болоо.

Бии байһан үбһэ тэжээлээ зүбөөр, зохидоор буйлуулан малдаа эдюулээд, ажалаа шадамараар эмхидхэһэнэй ашаар эндэхид түсэбөө амжалтатайгаар дүүргээ гэжэ хэлэлтэй. Тэжээлэй цех һаадгүйгөөр хүдэлгэгдэнэ. Үнеэн бүхэндэ 1,5 килограмм, мүн һаагдаһан һүнэй литр бүридэ 300 грамм хүртэхөөр талха тарянай зүйл.уурална дэбтээгдэжэ, бурдууг болгогдоод үгтэдэг юм. Һүүлэй үедэ фермэдэ үбһэниинь дууһаа шахуу. Мүнөө үнеэдтэ гол түлэб силос болон һолоомон эдюулэгдэнэ. Энэ бэрхэтэй үедэ тэдэнэр ажалаа һуларуулхагүй, шад... үшөө ехээр һааха ... доно. Тэдэ колл... коммунис ажалай ... гэдэ хүгтэхын түл... дэг.

Совхозой һаалиин ... фермэнь хоёрдохи ... ниин түб Улхасаа ... саана оршоно. ... лиин комплекс ... байнхай. Үнеэдэй ... малшадай гэрнүүд ... хэлэй проектээр ... Зүгөөр оньһожоруу... хэгдээгүй, гансал ... заашань гаргаха ... тёр түрүүшын ... тодхогдонхой.

— Нёдондоной... доо һү һаалимнай ... дээшэлээ, тэжээлэй ... шэшье һаа, һү ехэ... түлөө бүхы арга ... оролдогдоно гээшэ, ... түрүү һаалишан Ха... баловна Надмитова ...

Гэбэшье Ул... фермэдэ һүүлэй ... нүүдтэ һү ... зарим тэды доошо... лээ. Гансахан ма... һүүлшын табан ... урдахи табан ... хахад центнерээр ... паагдаа. Силосээ ... саар үнеэд хожоро... фермые даагша Б. ... жиева хэлэнэ. Тэд... һан тэжээлээ ... гоор, ашагтай һай... шалха тушаа энд... юумэн хэгдэнэгүй ... тэжээл хэршэжэ, ... дэбтээхэ, эһээхэ т... һэнэйшье дэмы. ... байха талха тар... шанаржуулан бэл... шье түхеэрэгдээгүй ... Тиигэжэ энэ тэжээл ... хуурайгаар үгтэнэ. ... хүтэлбэрилэгшэдэй ... шаа эртэнһээ шу... жээ абаагүй дээрэ... ли доошолно гэжэ ... хэ ушартай. Мүн ... дээрэ социалис ... еһо тэдысэ эмх... Мүрысөөнэй дүнгү... зарта үлгэгдэнэгүй ... улаан булан түл... лаасуулагдадаггүй ... ходо хаалгатай ... гэ үгөөр хэлэбэл, ... далнуудаа дары ... һү бүри ехээр һаах...

«Юбилейный» ... рүүшын квартал... центнер һү худал... бөө нэгэ бага үлүү... гөөр хоёрдохи квар... ри ехэ һү һааха ... бигданхай. Энээнэ... хын тулада зохис... нүүдые эртээһээ ... лоно. Бии байһан ... шанаржуулан б... үнеэдтэ үгэдэг б... лишадай ажалые ул... наар эмхидхэжэ, ... нүлөө ехэтэйгээр ... хэ шухала.

Ниитын адууһа ... бир һайнаар ондо ... гарзалуулхагүй, ашаг ... ень дээшэлүүлхэ ... лэй эхинһээ хойшо ... эршээ һуларуулха... бүхы арга боломж... лэн хүдэлхэ саг ...

Д. ДУГ...
манай ...
Яруунын аймаг.

ГАЗАРАЙ ЭЗЭД

Хүтэлбэрилэгшэ, партиин XXV съездын делегат, Социалис Ажалай хоёр дахин Герой Александр Васильевич Гиталовай совет коммунистнуудай хуралдаанһаа бусажа ерэхэдэнь, Кировоградска областиин Новоукраинска районой КПСС-эй XX съездын нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд бата найдамтайгаар ингэжэ элидхээ һэн: — Газар хахалдаг, таряа хуряадаг бүхы оньһон техникээ заһабарилжа бэлдээбди. Сеялкэнүүд тусхай талмай дээрэ хүдэлгэгдэжэ шалгагдаһан, дүй дүршэлтэй механизаторнуудаар тааруулан табигдаһан байгаа. Газарай шииг нойто барижа абахын тула үнэтэ нэгэшье минута сагаа гээхэгүйн тула борнойнуудаа полинуудай захада асаржа, табиһан байна. Намар тарилга хэгдэһэн 1200 гектар дээрэ мартын эхеэр нэмэлтэ тэжээл оруулагдаа.

— Харанаб, харанаб даа, — гэжэ съездһээ бусажа ерэһэн бригадир трактористнуудтаа урихаар миһэрэн хэлэбэ, сагаа дэмы талаар гээгээгүй юм байнат. Газар тухай анхаралаа хандуулха гээшэ бидэ таряашадай хамтын зорилго болоно. Газар гээшэ оролдосотойгоор хандадаг эзэнэйнгээ ашынь харюулжа, үндэр баян ургаса үгэдэг юм.

Тарилгын талмайн гектар бүхэнһөө үндэр баян ургаса хуряаха, энээнэй тула газараа һайнаар элдүүрилхэ гээшэ Гиталовай бригадын гэшүүдтэ нангин хэрэг гэжэ тоологдодог байна. Энэ жэлдэ тэдэнэр кварталайнгаа түсэбһөө гадуур 2500 шахуу тонно нютагай үтэгжүүлгэ гаргаба. Гектар бүхэндэ тонно үтэгжүүлгэ бэлдэһэн байгаа. Эндэхи таряалан дээрэ хэзээдэшье иимэ ехэ үтэгжүүлгэ гаргагдаагүй.

Ороохо таряа ургуулдаг ажахые хүгжөөлгэдэ партиин съезд айхабтар ехэ анхарал хандуулаа гээд мэдээжэ механизатор хөөрөө һэн. Ороохо таряа ехээр тарижа ургуулгые нүхэр Л. И. Брежнев манай хүдэлмэриин габшагай участок гэжэ нэрлээ. Манай орон ороохо таряа айхабтар ехээр тарижа ургуулдаг гүрэн болоно. Үшөө һаял хада жэлдээ 100 миллион тонно таряа ургуулжа хуряахые бодомжолдог һэмди. Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлдэ энэ дүнгүүдые хоёр шахуу дахин үргэдхэжэ, байгша сндо 215—220 миллион тонно таряа хуряаха зорилго урдаа табяабди. Энэ хараа түсэбые дүүргэхэ байһамнай бидэнэрһээ сэхэ дулдыдана гэжэ А. В. Гиталов тэмдэглэнэ.

Оньһон техникээ шадамараар хэрэглэһэнэй, газар элдүүрилгые һайжаруулһанай ашаар үнгэрһэн түсэбтэ табан жэлдэ ороохото ургамалнуудай ургаса гектарай 33,5 центнертэ хүргэгдэһэн, таряа хуряалга — 29 процентээр, тэрэниие гүрэндэ худалдалга 1,5 дахин ехэдхэгдэһэн байна. Энэ жэлдэ колхозой таряашад гектар бүриһөө 36 центнер таряа хуряаха уялга абанхай. Иимэ ехэ ургаса хайшан гээд ургуулжа хуряаха гээшэбибди? Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй хабарай тарилгын урда тээ ямар асуудалай зүрхэ сэдьхэлыень хүдэлгэжэ байһан тухайда таряашад хэлэһэн байна.

Хүн бүхэнэй мэргэжэл шадабариин дээшэлхэ бүринь газар таряалангай ашаг олзонь улам баян дэлгэр болодог гээшэ гэжэ механизаторнууд һайн ойлгодог юм.

— Ши, Аркадий Иванович, бэрхэ таряашанши, гектар бүриһөө 70—80 центнер кукурузын ороохо хуряанаш, юрэдөөл, эрхим бэрхэ механизаторши, — гэжэ Гиталов звеное даагша А. И. Колотилинда хэлэнэ. — Звеногойш гэшүүдэй мэргэжэл шадабаринь ямар гээшэб? Тэдэнэр бултадаа үндэр мэргэжэлтэй гү? Бэшэ. Эдэнэй мэргэжэл шадабаринень дээшэлүүлхэ гээшэ таанадай элирүүлэн хэрэглэхэ арга нөөсэ болоно.

— Мүнөө бидэ хурдан түргэн ябадалтай, хүсэ ехэтэй тракторнуудые абанабди, —гэжэ А. В. Гиталов үргэлжэлүүлбэ. — Эдэнэр шухала хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Ороохото ургамалнуудые тарижа ургуулха бүхы ажал манайда үргэлжэдөө оньһожоруулагданхай. Свекло харяалга механизаторнуудта һаяар даалгагдадаг болохо. Тиимэһээ эршэмтэйгээр һуралсажа, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ хэрэгтэй.

Александр Васильевич эрдэм наукын ямар ехэ удха шанартай байһые һайн ойлгодог хүн юм. Тэрэ мэргэжэлээ саг үргэлжэ дээшэлүүлдэг. Элдэб лекцинүүдые шагнадаг, адли мэргэжэлтэдтэеэ уулзаха, хөөрэлдэхэ үедөө ехэ һургаал абадаг байна. Съездын хүдэлмэрилхэ үенүүдтэ тэдэ Терентий Семенович Мальцевтай, Михаил Иванович Клепиковтэй, Николай Васильевич Бочкаревтой, мүн оронойнгоо алдар суута бусад таряашадтан уулзажа хөөрэлдэхэдөө, ашатай туһатай ехэ юумэ абаһан байна. Тиин дуулаһан, мэдэжэ абаһан түрүү, үнэтэ юумэн тухайдаа ажалай ветеран нүхэдтөө хөөрэжэ үгэдэг заншалтай юм.

Энэ ушар бригададань заншал болонхой. Имагтал һүүлэй арбан жэл соо тус бригадада эмхидхэгдэһэн түрүү дүй дүршэлэй һургуулида 12 мянга гаран механизатор һуража, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлһэн байна. Районойнгоо комсомол-залуушуулай тракторна бригаданудай нэгые хамтаараа шефтээ абажа, тэрэниие түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргаха гэһэн үнэтэ үүсхэл залуушуулые һурган хүмүүжүүлдэг коммунист гаргаба.

Гиталовай бригадын механизаторнууд талмай дээрээ шиг нойто барижа байна. Түрүүшынь агрегадууд поли дээрэ гаргагдаа.

А. ИВАНОВ,
З. МАЛИНОВСКИЙ,
ТАСС-ай корреспондентнүүд.
Кировоград.

...шин 11-дэ—арадай судьянарай һунгалта

...УНГАГШАДАЙ ...ИГЭЛ ХАРЮУЛХА

Улаан-Үдын Ленинэй нэрэмжэтэ гудамжада Советскэ районой арадай сүүдэй гэр байдаг. Үглөө бүхэн тиишэ хүнүүдэй субахые хаража болоно. Нэгэ зариманда нь юридическэ зүбшэл, нүхэр ёһоной туһаламжа хэрэгтэй. Тиихэдэ нүгөөдүүлынь элдэб асуудалаар мэдүүлгэнүүдые барижа ородог юм.

— Орогты, орогты. Гайхаха юумэгүй, — гэжэ үүдэ ороод, татагасангяар зогсоһон залуухан эхэнэртэ арадай судья Дора Лазаревна хандана. Орогшын шарач үй гашуудалда дарагданги. Юушьеб хэлэхэ хүсэлэнтэй. Теэд халажа яданги. Дора Лазаревна эхэ мэтэ урихаар хандажа, юундэ бодолгото болоһыень ойлгожо абахые хүсэнэ.

Тиимэ даа, хүн бүхэн ондо ондоо байдаг. Дүрыень оложо хөөрэлдөө һааш, сэдьхэлээ сэлихэ. Иимэ шадабари дүй дүршэл ехэтэй болоһон арадай судьяда бии гэжэ хэлэхэ шухалал даа.

Толгойгоо гунхуулан, бодолгото болоһон эхэнэр үнгэрэгшэ жэлдэ хадамда гараһан байгаа. Түрэ найрынь наяржа, гэрлэһэн залуу хоёрто алта мүнгэн, элдэб үнэтэ бэлэг сэлэг элбэгээр үгтэһэн юм. Энэншье энэ. Тэдэ хоёрой хоорондо арсалдаан гараба. Хүбүүнэй гэртэхинтэй суг байхаяа басаган арсажа, һалаха һэдэлгэтэй мэдүүлгэ арадай судьяда абажа оробо бшуу.

— Намда тэрэ үнэтэй бэлэг хэрэггүй! — гэжэ Нина Эрдынеева сэхэ хэлэбэ. Анхаралтайгаар шагнаад, Дора Лазаревна өөрынгөө һанамжа хэлээ һэн. Үнэтэй бэлэг сэлэг хүнэй хуби заяа шиидхэдэг бэшэ. Нэн түрүүн тэдэнэр бэе бэедээ дуратай байха, бэе бэеэ хүндэлхэ уялгатай.

— Нүхэртэеэ ерэжэ үзэгты, — гэжэ дурадхаад, иимэ һанамжа хэлэбэ.—Эхэ, эсэгэтэйнь дарууханаар хөөрэлдэжэ, танай ажабайдалда оролсохогүйень гуйгаарайш. Минии һанахада, нүхэртнай буруу байһанаа мэдэрнэ ёһотой...

Үнэхөөрөөшье, һүүлдэ Дора Лазаревнагай үгөөшэ зүбшэл зүб байгаа. Тиигэжэ һандархаяа байһан залуу гэр бүлын арсалдаата асуудал арадай судьягай анхаралтайгаар хандаһанһаа боложо, заһарһан юм.

Асуудалнууд, асуудалнууд... Бараниинь зүб мүрөөр шиидхэхэ хэрэгтэй.

Бүри һаяшаг Пензенскэ областьдо ажаһуудаг эрхэтэн Халиль Ханзафаров Улаан-Үдэдэ һуудаг хоёр үхибүүнэй эхэ Мария Ханзафароватай һалаха тухай мэдүүлгэ бариһан байча. Һамгыень дуудажа, үнэн сэдьхэлһээ хөөрэлдэһэн юм. Яарахагүйень, үшөө наряар бодожо үзэхыень арадай сүүд хоюуландань дурадхаһан юм.

Тэдэнэр удангүй эб орожо, саашадаа һууха зүбшөөлөө үгөө һэн. Мария Никитична нүхэртөө баяртай бусаһан юм. Мүнөө тэдэнэр һайн һуудаг.

Үглөө бүхэндэ нүхэр Итыгилова эрхэтэдтэй уулзалга үнгэргөөд, сүүдэйнгээ зүблөөндэ ошодог юм. Николай Устинов Петр Китаев хоёрой хэрэг харалганай болоходо, зал соо олон зон сугларба. Тэдэнэр хаанашье хүдэлдэггүй, архи уужа, хулгай хэжэ, хоолойгоо тэжээдэг байба. Энэ удаа хулгайшад «Универмаг» магазин тоноод баригдаа.

Зал соо дуугай байдал оршоно. Арадай судья яаралгүй, тоб гэмэ үгэнүүдые хэлэжэ, ушар байдалыень ойлгуулна. Хулгайшад хараа байса баригдашоо. Урдань хэһэн зэмүүдынь сүм элирүүлэгдээ. Арадай сүүд арсашагүй баримтануудые дээрэһээ үндэһэлжэ, Устинов Китаев хоёрой эрхэ сүлөөе хаһажа, түрмэдэ һуулгаха гэһэн шиидхэбэри гаргаа.

Совет сүүд дэлхэй дээрэ эгээн демократическа сүүд болоно. Ямаршье хэрэг хаража үзэхэдөө, ушар бүхэниие һайнаар шалгадаг, алиншье талаһаань шэнжэлдэг, үзэдэг юм. Имагтал тиигээд лэ ямар шиидхэбэри абахаяа бодомжолно.

Эрхэтэн Н. гэгшэ һогтуугаар столово соо шууяа татаа. Тиигэжэ тэрэ сүүдтэ хабаадуулагдаһан байна. Арадай сүүдэй урда үнэн зүрхэнһөө гэмээ мэдэрһэн юм. Наһан соогоо түрүүшынхиеэ иимэ байдалда ороо гэжэ хэлэбэ. 11 жэл соо нэгэ газартаа хүдэлхэ зуураа, нэгэтэшье зэмэдэ ороогүй. Арадай сүүд хаража үзөөд, коллективтэнь энэ хэрэгые даалгаа.

Нүхэр Итыгиловагай ажалайнь үдэр сүүдэй зүблөөгөөр дүүрэшэдэг гэжэ һаналтагүй. Сүлөө саг олохолоороо арадай сүүдтэ ороһон шэнэ хэрэгүүдтэй танилсадаг, совет сүүдэй ябуулга, ажалай хуули тухай саг үргэлжэ элидхэл, хөөрэлдөө үнгэргэжэ байдаг заншалтай юм.

Дора Лазаревна өөрынгөө участогай һунгагшадай урда сүүдэй хэһэн хүдэлмэри тушаа ходо тоосодог юм.

Дора Лазаревна Итыгилова табадахи жэлээ Улаан-Үдын Советскэ районой арадай судьягаар хүдэлнэ. «Буркоопсоюзай» Улаан-Үдын автобазын, Улаан-Үдын горпромторгын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай хамтын суглаануд дээрэ нүхэр Итыгилова һунгуулиин 1-дэхи округһоо судьяда кандидадаар дэбжүүлэгдээ.

П. БОРЬКИН.

Ехэ театрай 200 жэлэй ойдо

ЁҺО ЗАНШАЛ БА МҮНӨӨНЭЙ БАЙДАЛ

Мүнөө жэл 200 жэлэйнгээ ой тэмдэглэхээ байһан ССР Союзай Ехэ театр дэлхэй дээрэ оперно болон балетнэ искусствын академиин алдар солодо хүртэнхэй. ТАСС-ай корреспондентын гуйлтаар Ойн баярай урда тээ хэгдэхэ коллективэйнгээ ажал хүдэлмэри ба түсэбүүд тухай хөөрэнэд:

Б. ПОКРОВСКИЙ, ахамад режиссер, СССР-эй арадай артист:

— Свердловой талмай дээрэхи театраймнай байшанда, мүн Кремльдэхи Съезднүүдэй ордондо манай спектакльнуудые харахаа үдэр бүри шахуу найма мянган хүн ерэдэг юм. Манай театрай артистнуудай хабаадалгагүйгөөр ехэ ехэ фестиваль, харалга болон конкурснууд үнгэрдэггүй гээшэ. Саашань юһэдэхи табан жэлэй барилганууд дээрэ, хүдэлмэришэдэй клубуудта, сэрэгэй частьнуудта олон тоото наада табилган, гадаадын оронуудта гастрольнууд гэжэ байха.

«Манай түүхэдэ, манай мүнөөнэй сагта, ерээдүйдэ, манай парти болон арадта, манай агуу ехэ Эхэ оронойнэрэдэ хүрэмэ шэнэ зохёолнуудые байгуулха...» гэжэ партиин XXV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэһэн тоосоото элидхэл соо хэлэгдэһэн үгэнүүд манай коллективэй зохёохы ажалай программые юунһээшье һайнаар тодорхойлно.

Һайн һайхан ёһо заншалнуудаа хэлбэришэгүйгөөр хүгжөөхэ зуураа, Ехэ театр бүхы Союзна республиканuудай хүгжэмтэ театрнуудтай бэе бэедээ аша туһатай нягта харилсаатай юм. Гадаадын оперно искусствын туйлалтануудай бүхы эрхим һайниинь театрнай халан абадаг байна. Репертуар шэлэн ололгодо, найруулан табилгын гол ёһонуудта, гүйсэд хэлэй түхэл маягта ехэ нүлөө үзүүлжэ байгаа мүнөө сагай эрилтэнүүдтэ харюусаха гэжэ бидэ оролдодогбди. Классикые манай үе сагай зохёолнуудтай зохилдуулха гээшэ театрай бодото ажал ябуулгые мүнөө тодорхойлно.

Репертуар хадаа театрай ажалай толи болоно. С. Прокофьевой «Игрок», К. Молчановай «Зори здесь тихие» гэжэ оперонуудые табиһанайнгаа һүүлээр бидэ Н. Римский-Корсаковой «Садкое» һэльбэн шэнэлжэ байнабди. А. Драгомыжскиин «Русалка», Д. Вердиин «Отелло» гэжэ оперонуудые шэнээр табихамнай. Грузин композитор О. Тактакишвилиин Ехэ театртa зорюута бэшэһэн «Похищение луны» гэжэ шэнэ оперые һаяын сагта табиха ёһотойбди. Совет композиторнуудай шэнэ зохёолнуудые найруулан табилга, үндэһэн арадай классика, Баруун Европын зохёолнуудай эрхим дээжэ — иимэл даа манай репертуарай заншалта политика.

Бидэ шэнэ оперонуудые хүлеэжэ байнхайбди. Теэд тэдэмнай олон байха ёһотой —һайнуудшье, элдэб янзыншье: өөрынгөө шанар шэнжээрээ, онол аргаараа, найруулан табилгаараа. Тиигэбэшье гүн удхаараа, драматургическа түхэл маягаараа ба бэшэшье гол шэнжэнүүдээрээ бүлтэ мүнөө үе сагай зохёолнууд байха ёһотой. Манай үе саг ба мүнөөнэй хүн тухай оперо ямар байхаб гэһэн асуудал гансал дүй дүршэл шиидхэхэ. Эли юумэн гэхэдэ, социализмын үе сагай шэнэ хүнэй баатарлиг хэрэгүүд, тэрэнэй гол удхань болохо ёһотой.

Ю. ГРИГОРОВИЧ, ахамад балетмейстер, СССР-эй арадай артист:

КПСС-эй XXV съезд дээрэ литература болон искусствын асуудалнуудта айхабтар ехэ анхарал хандуулагдаһан байна. Энэнь бидэниие зоригжуулна. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев «Коммунис общество байгуулха ниитэ партиина, ниитэ арадай хэрэгтэ улам ехээр хубитаяа оруулжа байһан...» зохёон байгуулагша интеллигенциин ажал хүдэлмэридэ үндэр сэгнэлтэ үтэһэн юм.

Мүнөө үеын хүнэй оюун сэдьхэл, һанаан бодол харуулха гээшэ манай шухала зорилго гэжэ бидэ, хореографууд ойлгонобди. Энээниие шиидхэлгэ олон янзын байжа болохо, тиигэбэшье заатагүй суглуулагдамал дүй дүршэлэй үндэһөөр шиидхэгдэхэ юм. Ёһотойл шэнэ юумэ үүсхэлгын уг удхань иимэл ха юм. Энэмнай үнгэрһэн юумэ саг үргэлжэ согсолжо, шэнжэлэн бодожо үзэһэнэй ашаар бии болодог шэнэ шанар гээшэ.

Ойн баярай урда тээ Т. Хренниковэй «Любовью за любовь» гэжэ спектакль балетмейстер В. Боккадоро табиһан юм. Мүнөө А. Эшпайн «Ангара» гэжэ зүжэг табиха ажал түлэг дундаа ябажа байна. Би мүнөөнэй ажабайдал үнэн сэхээр, уран гоёор харуулха, манай үеын баатарнуудые этигэн үнэншэмөөр, харагшадай зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэмөөр, урма зоригтойгоор тэдэниие харуулха һанаатайб. «Ангарагай» бэлэдхэл эхилхэһээ урда Сибиринн агуу ехэ барилгануудаар ябааб. Тэндэхи залуушуулай эдирхэг зориг, зохёохы ажалайнь эди шэдитэ, гоё һайхан үрэ дүнгүүд намда мартагдашагүй һанал бодолнуудые түрүүлнэ.

Ехэ театрай 200 жэлэй ойе тэмдэглэхэдээ, Эсэгэ оронойнгоо болон бүхы дэлхэйн соёл культурын хүгжэлтэдэ тэрэнэй оруулһан элитэ ехэ хуби тухай хэлэхэ зэргэтэйбди. Энээндэ манай омогорхол үнинэй болоһон баледэй бүлэгэйхидэй. тэдэнэй ёһо-заншалай, зохёон байгуулхы дүршэлэй ба уран шадабариин гайхамшагта үүргэ бии юм. Теэд Ехэ театрай баледэй амжалтанууд гансал нэгэ коллективэй габьяа бэшэ, энэмнай бүхы совет хореографиин, бүхы совет искусствын туйлалта болоно. Иимэһээл ойн баярай онсо удха шанарынь, ушар ёһонь энээнһээ уг үнгитэй.

„САЯНАЙ ДОМОГ“

(Номой шэнжэлэл ба шүүмжэлэл)

...НЭ НОМ хододоо һо... түрүүлдэг. Балдан ...ай бэшэһэн «Саяа... ...мог» гэжэ ном түрүүн ...хэлэн дээрэ гаража, «Куда ускакал конь» ...ратэйгээр ород хэлэн «Современник» гэжэ ...хэблэлээр гараа. Ор... ...инь — бэлигтэй ...зохёолшо Эрнст Сафо...

...дан Ябжановай «Саяа... ...могые» уншахада, гол ...на залуу хүбүүн болоно. ...инь хэлэхэдэ, буряад ...э анхан мүнгэлхэдөө, ...уул тухай домогложо ...гүб даа. Ц. Доной, ...мсараевай повестьнууд ...комсомолшуудые, ре... ...нно үе сагай шэнэ ...дые һаная. Тэрэ ёһо ...ые мүнөө үеын буряад ...зохёолшод амжалтатай... ...ргэлжэлүүлнэ.

...Ябжанов үнгэрһэн дай... ...е саг тухай темые шэ... ...байна. Дайнай боложо ...э, үбгэд, эхэнэрнүүд, ...колхозой ажалые ...ар сахижа, унаһан ...айгаа абангүй хүдэлжэ ...гэжэ хөөрэхэ юумэн ...агүй.

...уур наһанай автор... ...зохёолнууд тэдэнэй ...намтартай холбоо... ...даа бүришье һонио... ...боложо үгэнэ хаш. ...гэхэдэ, дайнай ...үшөө үхибүүн яба... ...тэдэнэр өөрынхеэрээ ...хүндэ хүшэр сагай ...зэм дээрээ даалсаһан ...бшуу.

...һээ, жэшээнь, Б. ...вай «Саянай домо... ...уншахадаа, үгэ бүхэн... ...гэнэш.

...Нүхэд, дайн эхилээ!— ...үгэнүүдһээ эхилжэ. ...хэрэгүүд мүнхарал... ...ншагшын һонирхолые ...нэ.

...Р ХҮБҮҮНЭЙ, тии... ...уринай ажабайдалда ...ехэшье, багашье үй... ...рэгүүд болоно даа. ...автор миин лэ зураг... ...харуулнагүй. Тэдэнь ...эрэгшын сэдьхэлэй ...тын ара тала болоно. ...шээнь, Галдан Май... ...гэнэй хуурые өөрөө ...абаад, наадажа һуу... ...балшыса баригдаша ...эн хуураа хэндэшье ...агүй байгаа бшуу. ...ээ ниилээн ехэ хараал ...гэжэ хүбүүн мэг... ...ээд үбгэжөөл хараа...

—Хуурда, хүбүүмни, — гээд Майсаан ...хажуудамни ерэбэ.— ...хуурша хүн боло... ...хаяа? Хуурай хүбшэр... ...гаршиин яаһан дүн...

...муса баригдабаб гэ... ...жа. һүрдэжэ һууһан ...шэжэ магтуулхадаа, ...шье, бахарда... ...ойлгохоёо болишо...

...үнэй бодолой хүдэл... ...элээр харанабди. ...хүбүүнэй түрэл аялга... ...дай байһые ойлгоно... ...мүн түбэгшөөн сэдьх... ...лгисохыень харана...

...үн үбһэн дээрэ ажал... ...татараа, анха түрүү... ...энэ юумэнэй нюуса та... ...ойлгожорхибо. Аляа ...Сэрэмжэ сай хэршэ ...раа, хургаяа ада... ...айхабтараар ёоло... ...рба. Звеногой хү... ...шэ Сэсэрэн хүр... ...үгэбэ. Балай ...анхархаар юумэн бо... ...шэнги. Харин Галдан ...ушарта өөрынхеэрээ ...э.

—Ай, ёо-ёо даа, яажа ...хургаа отолжорхибо даа, — гэжэ Сэ... ...хараха чнадэ саанаа ...ниитэ аашагайханаар ...эн мэтээр гэншэнэ. ...Обёорон гэһээмни ...хөөрни хүн хүнһөө тад ...ор харалсашоод ...Хүн болоһоор хүнүү... ...дулааханаар. иимэ жэгтэйхэнээр шэртэлсэхые хараагүйгөө мүнөө анжарбаб. Сэрэмжэ намайе харамсаараа, юундэшьеб барагад гэжэ улайгаад, саашаа эрьешэбэ. Сэсэрэншье баһа худалаар хас-хас ханяажа, хоолойгоо заһаадхиба».

Энээхэн болоһон ушарые обёоржорхиһон хүбүүн һанаандаа эшэнэ. Гэбэшье авторта энэнь шухала бэшэ, харин эдир хүбүүнэй ехэ боложо эхилһэниинь ушартай.

ТҮРМЭДЭ ОРОҺОН Сэсэрэнэй тэрьелһэниинь, тиигээд баригдаһаниинь айхабтар ехэ муухай ябадал, нютагайнгаа нэрые бузарлаһан ушар гэжэ Галдан ойлгоно.

Тиигэжэ ехэшье, багашье үйлэ хэрэгүүд эдир хүбүүнэй сэдьхэлдэ мүр сараа үлөөжэ, хүнүүдэй ябадалай һайн болон муу талые зүбөөр сэгнэжэ һурахадань түлхисэ боложо үгэнэ.

Б. Ябжанов өөрынгөө повесть соо социальна болон моральна зүрилдөөнүүдые наралгүйгөөр, дан ехээр тобойлгонгүй зураглаһан байна. Тэрэ зүрилдөөнүүд дайсадай хоорондо болоно бэшэ, харин юрын ажабайдалда ушаржа, эдир геройн нюдэндэ тудалдана бшуу. Харин уншагшад хадаа үхибүүн ябагшын зүб үзэл бодолтой хүн болохые ажаглана гээшэ.

Уран зохёолшын хэлэн хадаа дээгүүр дэбиһэн хөөрөөн шэнги бэйтараа, юрын ажабайдалые зураглаһан урасхалтай болошохо юм. Жэшээнь: **«Шэшэрһэн гараа хууртань һарбайжа, олбог дээрэнь · забилжа һуубаб. Үбгэндэл адлиар номыень барижа, хилгааһан . хүбшэргэйень дарамсаараа агуу хүгжэмэй дали дээрэ ашагдажа, ниидэнэб; бүхы мэдэрэлээ, сэдьхэлдэмни бии байгаа хамаг баялигаа энэл хүгжэмдөө зорюулнаб. Энээнһээ ондоо намда юуншье үгы. Юуншье тухай бодоногүйб»** (3-дахи нюур).

Харин юрын ажабайдалай урасхалые иигэжэ автор зураглана: **«Би үбһэндэ Сэсэрэнэй звенодоб. Эдэ үдэрнүүдтэ шэлдэг залуу хүбүүдые — ээлжээтэ албанда мордохо, мүн сэрэгһээ һаяхан табигдажа ерэһэн аханараа — Майсаан багшатаяа үдэшэлсэбэб. Үшөө гуша гаран наһанай, дүшөөдтөө шахажа ябаһан эрэшүүл сэрэгтэ мордохо ээлжээгээ хүлеэхэ зуураа, колхозойнгоо хүдэлмэри хэжэл, бүтээжэл байба...»** (17-дохи нюур).

Буряад прозодо үниинһөө хойшо иимэ стиль найруулга бии ха юм даа. Хоца Намсараевай «Цыремпил», Д-Р. Батажабайн «Адуушанай дуун», Барадий Мунгоновой «Сагаан һара» гэһэн повестьнуудые һаная. Тэдэниие уншахадамнай, уран гоё найруулга гэнтэ юрын хэлээр һэлгэгдэн, хүнүүдэй ажалые зураглажа ородог һэмнай.

Гэбэшье уран гоё хэлэлгэ хадаа хүнэй сэдьхэлые түргөөр мэдэлдээ абадаг шуу. Юрэдөө, хуурай хубхай хэлээр зураглаһанһаа һураггүй дээрэ байха.

Дайнай үеын хүдөө нютагай ажабайдалые эдир хүбүүнэй нюдөөр хаража бэшэхэдээ, уран хэлэ хэрэглээгүйдэ аргагүй. Тэрэнэй сэдьхэл, һанал бодолойнь гүйсэ нютагайхидайнгаа ажаһуудалые толотуулжа үгэнэ гэжэ һанахаар.

Үбгэн Майсаангай олон удаа ушарнагүйбди. Гэбэшье эдир хүбүүнэй хөөрөөн соо тэрэниие хуураар наадуулжа һургаһан үбгэн багшын дүрэ тобойсо гаража үгэнэ.

Үбгэн залуу хоёрой харилсаан удхатай гэжэ һанагдана. Ажабайдалай гоё һайхаинь, сэсэниинь хэзээшье барагдахагүй, гэрэмнай арад шэнги мүнхэ байха юумэн.

ҺУУРИНАП АЖАБАЙДАЛ номгон бэшэ, элдэб ааша гэнтэ харуулжа болодог.

Сэрэмжын сэдьхэлые ойлгожо, тэрэниие хайрланабди. Тон ехээр дурлаха дуратай тэрэ басаганай мэдэрэл салгидана. Эшэхэ айхаяа мартаад, тэрэ басаган һамгатай Сэсэрэндэшье дурлахаһаа арсахагүй байна. Теэд тэрэньшье бүтээгүй. Тиихэдэнь наһаяа хүсөөгүй Галданда һанаархана. Гэнтэ сэдьхэлэй гунигта ээлэгдэн, Сэрэмжэ уйдажа эхилнэ.

Харин тэнэгшье бэшэ, ажалша бүхэриг Сэсэрэниие шоо үзэхөөр. Муу хүн бэшэ байһан лэ аад, өөрыгөө һула табижа, тэрэнэй харгы мухардана. Нэгэ буруу алхам нүгөөдыень татуулна. Һүүлэй һүүлдэ гэмээ мэдэржэ, заһарха тухай бодомжолхо зориг хүрэнэгүй.

Сэсэрэнэй хуби заяанда үнэн болоһон баримта бэдэрһэнэйшье үлүү ааб даа. Гэбэшье гэмээ ойлгожо, тэрэнээ амсаха хүсэл түрэһэниинь зүб юм бээзэ.

Гэхэ зуура, автор алдуугаа ойлгожо, ород хэлэн дээрэ номойнгоо оршуулагдахада, энэ геройдо өөрынгөө хандалгые хубилгаһан байна. Буряад хэлэн дээрэ гараһан ном соонь түрмэһөө тэрьелһэн Сэсэрэн милиционерто туулгаад, амаргүй барag хүн ерэнэ, нютагайхидынь тэрэниие һайшаана.

Энэ хэһэг образын хүгжэлтын ябасые хазагайруулжа, повестиин удхые буруу һүргэһэн ушар мүн. Ой соогуур тэнэжэ ябахадаа, үетэн нүхэдэйнгөө фронтдо алуулһан тухай, аймшагтай дайн боложо байна гэжэ Сэсэрэн дуулаһан байгаа бээзэ. Тиимэһээ түрмэһөө тэрьелээд, тэнэжэ ябаһан хүн аад, ямаршье гэм хээгүй юм шэнги, бэзтар хүнэй маягтайгаар нютагаархидтаа харагдахаяа эшэхэ байгаал даа. Юундэб гэхэдэ, Сэсэрэн шал тэнэг хүн бэшэ бшуу.

Харин оршуулга соо Сэсэрэниие бариха гэжэ олон хүнэй ошоходо, бэеэ гушаахаяа арсаад, тэрьедэхэдэнь, үнэн сэхээр хэһээлтын һомон хүсэжэ хосорооһон байна. Тэрэ бодхуулай иимээр хосорһониинь повестиин үзэл сурталайнь удхатай яаха аргагүй зохилдоно.

Баяртай даа, хүүгүдээ, баяртай,
Баатар боложо бусаарай!

—гэжэ үбгэн хуурша сэрэгтэ үдэшэһэн хүбүүдые үреэнэ. Харин Сэсэрэниие хэншье хүлеэхэгүй. Һамганиинь тэрээнһээ арсаа, дуратай Сэрэмжэнь баһал буруу хараа. Юуб гэхэдэ, Сэсэрэн — аймхай бодхуул.

Балдан Ябжановай повестиин геройнууд тус тустаа өөрын намтартай, өөрын шарайтай. Зариимыень бидэ дэмжэнэбди, зариимыень үзэн яданабди.

Б. Ябжанов энэ зохёолоо бэшэхэдээ, япала ехэ амжалта туйлаа гэжэ хэлэхэ дуран хүрэнэ. Хүнэй доторой байдалые зураглаха талаар, илангаяа өөрөө ургажа, хүн болохын хүшэр замай бэлшэр дээрэ ябаһан эдир хүбүүнэй сэдьхэлые зохидоор харуулаа.

Һүүлэй үеын повесть, романуудые уншахада мүнөө саг тухай бэшэгдэһэн прозодо социальна шанартай хурса зүрилдөө, мүнөөнэй хүнэй сэбэр сэдьхэлэй хүсые ялас гэмээр харуулхаяа эрмэлзэһэн шэнжэ бии болонхой гэжэ ажаглахаар байна. Энэ замда бага бэшэ амжалта туйлагдана. Тэрэ амжалтын нэгэн Балдан Ябжановай «Саянай домог» гэһэн повесть болоно гэжэ тэмдэглэе.

С. ЗАБАДАЕВ.
СССР-эй Педагогическа науканудай академиин национальна һургуулиин научно-шэнжэлгын институдай хүдэлмэрилэгшэ.

Бэшүүр тосхоной столоводо 6 тогоошод хүдэлдэг юм. Түс столовын коллектив арбадахи табан жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэб 107 процент дүүргээ. Дүрбэдэхи разрядай тогоошон, коммунис ажалай ударник Акулина Сысоевна Слепнева хүн зоной дунда хүндэтэй болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: дүрбэдэхи разрядай тогоошон А. С. Слепнева. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

АЖАЛШАДАЙ АША ТУҺАДА

«Хүн зоной элүүр энхые бэхижүүлхэ, сүлөөтэй сагаа һайнаар хэрэглэхэ зорилгоор ажалшадай эдэбхитэй амаралта һайнаар эмхидхэдэг болохо» — гээд, КПСС-эй XXV съездын баталһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» соо хэлэгдэнэ. Энэ хадаа тон шухала удхатай шанартай заабари болоно. Юуб гэхэдэ, һайнаар амарһан хүн ажалаа бүтээсэ ехэтэйгээр, шанар һайнтайгаар хэхэ байна бшуу. Гэхэтэй хамта һайнаар ажаллахада нүлөөлхэ эрхэ байдал тогтоохо гээшэ баһал тон шухала юм.

Һүүлэй жэлнүүдтэ энэ талаар манай заводто ехэ юумэн хэгдэнэ. Механическа шэнэ цех баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Эндэ гальваническа хушалта хэхэ участок, инженерна корпус бии. Гадна патронно, инструментальна, шудхалгын цехүүд шэнэлэн заһабарилагдаба. Тиигэжэ хүдэлмэришэдэй ажалладаг газар гэрэлтэй һаруул, уужам болгогдоо гээшэ. Мүн элдэб гэмэг сэбэрые сахиха арга нүхэсэл бии болоо.

Заводой баруун талмайн цехүүдтэ сэбэр уһа оруулаабди. Хуушан гараждаа үшөө нэгэ гэр залгажа барьяабди.

Заводоймнай хажууда һаруул, уужам спортивна зал бодхоогдонхой. Тиигэжэ хэдэн зуугаад хүдэлмэришэд спортивна секцинүүдтэ ябажа, баскетбол, волейбол, столой теннис наадаха, хүндэ болон хүнгэн атлетикээр дадал шадабарияа дээшэлүүлхэ аргатай болоо.

Гадна ГТО-гой шэнэ нормо тушаалга энэ залай бии болоһонһоо хойшо яһала гуримшажа, олонхи хүдэлмэришэднай алтан, мүнгэн значогуудые зүүдэг болоо. Онсолходо, энэ талаар хүдэлмэри саашадаа бүри эдэбхижэхэ юм.

Шулуута нуурай эрьедэ, Кабанскын аймагай Корсаково тосхон шадар хэдэн турбазатай байгаабди. Гэбэшье эндэмнай үсөөн хүн амарха аргатай һэн. Тиимэһээ Котокель нуурай үзэсхэлэн гоё эрьe дээрэ «Окунёк» гэжэ шэнэ турбаза барижа, ашаглалгада тушаабабди. Тиишэ электролини татажа асараа һэмди. Тиихэдэмнай амаржа байгшадай бүхы эрилтэнүүдые дүүрэнээр хангаха арга боломжо бүри ехэ болоо гээшэ.

Түлөөһэгүй болон хүнгэлэлтэтэй путевкэнуудые профсоюзай манай завкомой туһаламжаар абажа, предприятиимнай эрхим хүдэлмэришэд, алба хаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд курорт, амаралтын гэр болон турбазануудта олооровоо амарна, түрэл орон соогуураа, хариин гүрэнүүдээр аяншална. 1975 оной туршада манай заводто ажаллажа байһан табан хүдэлмэришэнэй нэгэниинь иимэ аргаар амаржа шадаһан байха юм.

Гадна эмшэлгэдэ зорюулагдаһан эдеэ хоол буйлуулха хэрэгтэ соцстрахай бюджедһээ горитой мүнгэн жэл бүхэндэ гаргашалагдана. Тиигэжэ яһала олон хүдэлмэришэд түлөөһэгүйгөөр хооллохо аргатай болоно.

Социально-культурна хэмжээ ябуулгануудта гаргашалагдахаар һомологдоһон мүнгэнһөө горитой хубиинь пионерэй лагерьнуудта ошохо путевкэнуудые, тусхай хубсаһа абалгада, заводой столоводо хүдэлмэришэдые үнэгүйгөөр хооллуулха хэрэгтэ, культурно-спортивна хүдэлмэридэ үгэдэг байнабди.

Эдэ мэтын хэмжээ ябуулгануудай аша үрэнь горитой даа. Манай завод юһэдэхи табан жэлэйнгээ даабариие болзорһоонь урид бэелүүлээ һэн. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын хоёр һарын түсэбүүдшье сүм дүүргэгдээ.

Гэхэтэй хамта туйлаһанаараа һанаагаа заһаад һууха аргагүй байһанаа бидэнэр һайн ойлгонобди. Тиимэһээ һайнаар ажаллахада нүлөөлхэ эрхэ байдал хангалгые саашадань һайжаруулха ажалшадай амаралтые, сүлөө сагаа үнгэргэлгыень бүри гуримшуулжа, улам аша үрэ ехэтэй болгохо талаар горитой хүдэлмэри ябуулхаар хараалханхайбди.

В. УГОЛЬНИКОВ.
«Теплоприбор» заводой профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ.

Улаан-Үдэ.

ХАРЮУСАЛГАНЬ ЕХЭ

Хориин аймагай ветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн боложо, тэндэ үнгэрһэн жэлэй ажалай дүн согсологдоһон, саашанхи хараа түсэбүүд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Аймгүйсэдкомой үйлэдбэриин управлениин ахамад ветврач А. Ц. Дымбрыловэй, аймагай ветбаклабораториие даагша Н. М. Шитниковагай хэһэн элидхэлнүүдые зүблөөндэ хабаадагшад анхаралтайгаар шагнажа, удаань өөһэдынгөө һанамжа хэлэбэд. Дээдэ-Тайлсын совхозой ветврач Н. Ф. Метелкин, «Георгиевский» совхозой ветврач Г. Ф. Лужников болон бусад хамта 10 хүн үгэ хэлэбэ.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ хүдөө ажахын продукци гүрэндэ худалдаха түсэб амжалтатай бэелүүлхэ, үбэлжэлгые эмхитэйгээр түгэсхэхэ хэрэгтэнь аймагай малшадай бодото туһалагшад байха, малай үбшэ һэргылхэ, мал аргалха хэмжээнүүдые саг соонь һайнаар бэелүүлхэ шухалын шухала зорилгонууд аймагай ветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй энэ жэлэй социалис уялгада оруулагдаба.

В. СИВКОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: К. Молчановай «Зори здесь тихие» гэһэн опероһоо хэһэг. Баруун гарһаа: Лиза Бричкина — артистка Г. А. Калинина, Соня Гурвич — РСФСР-эй габьяата артистка К. Г. Кадинская, Васков — РСФСР-эй арадай артист А. А. Эйзен, Женя Комелькова — РСФСР-эй арадай артистка Е. В. Образцова, Рита Осянина — артистка Г. И. Борисова.

ТАСС-ай фотохронико.

БАЙРЫН ГЭРЭЙ ХАНЫН ГАЗЕТЭ

Улаан-Үдэ хотын Борсоевой нэрэмжэтэ үйлсын 25-дахи гэртэ зуугаад айл ажаһуудаг. Тэндэ ажаһуугшад гэр байраа арюун сэбэр, газаагуураа бог шоройгүй байлгахаһаа гадна, элдэб набшаһата, шэлбүүһэтэ модонуудые таридаг, зунай үедэ сэсэг, ногоо ургуулдаг байха юм. Иигэжэ гэр байрынгаа доторой ба газаагуурхи байдалые гоё һайхан байлгахада, тэндэ ажаһуугшадай амарха, үхи хүүгэдэй наадаха, сэнгэхэдэ аятай зохид байнгүй яахаб! Мүн энэмнай түрэл Улаан-Үдэеэ үндэр соёл культуратай город болгохо гэһэн хүсэл эрмэлзэлые бэелүүлтын нэгэ хубинь болоно.

Энэ гэртэ ажаһуудаг олон бүлэнүүд өөһэдынгөө хамтын суглаан дээрэ ажаһуудалай элдэб асуудал зүбшэн хэлсэжэ, хамтаараа эб тэй эетэй, ариг сэбэрээр ажаһуухын тулада гэрэй комитедые, мүн «Прожектор» гэжэ ханын газетэ гаргажа байха редколлеги һунгаһан юм.

Тэрэ гэһээр үнгэрһэн гурбан жэлэй туршада тус «Прожектор» газетэ 38 удаа гаргагдаба. Ханын энэ газетэ тэрэ гэрэй ажаһуугшадай хамтын хүсэл эрмэлзэлгээр ябуулагдаха хэмжээнүүд—модо тариха, сэсэг һуулгаха, газаагуурхияа сэбэрлэхэ хүдэлмэридэ бүгэдөөрөө хабаадалсахые уряална, эрхимээр ажаллагшадые магтана, хулжагшадые шүүмжэлнэ. Гадна гэр бүлэдөө хэрүүл хэлэ татадаг, архинша, һальхай ябадал гаргагшадые зада шүүмжэлжэ байдаг. Ханын газетын шүүмжэлэлдэ орогшод гэрэй комитет болон хамтын суглаан дээрэ хэлсэгдэнэ.

Байра байдалдаа, хүршэ айлдаа таарамжагүй ябадал гаргаһан М. Ф. Пескова, архидажа гэр бүлэдөө амар заяа үзүүлдэггүй байһан В. Тугутов, Сластин, Кононов гэгшэд тухай, мүн байрынгаа түлбэриие үгэдэггүй Зиновьевтон, Варовтон тухай ханын газетэдэ бэшэгдэжэ, хамтын суглаан дээрэ табигдаа һэн. Тэрээнһээ хойшо тэдэ бүлэнүүд өөһэдынгөө зэмые мэдэржэ эрид заһарһан байна. Ханын газетэ гаргалгада редколлегиин гэшүүд, мүн тэндэ ажаһуугшад В. С. Куржумова, А. С. Скрипак, Н. Я. Гудзь, уран зурааша Л. С. Данилов болон бусад эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байна.

Д. КОЛМАКОВ.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

БОЛГАРИИН КОММУНИСТНУУДАЙ ХАРАА ТҮСЭБ

Үнгэрhэн неделидэ Болгариин Коммунис партиин XI съезд Софида боложо үнгэрбэ. Болгариин 800 мянга шахуу коммунистнуудые түлөөлhэн съездын делегадууд зургаадахи табан жэлдэ оронойнгоо дабажа гараhан ехэ замай үрэ дүн согсолон хаража, удаадахи табан жэлэй түсэб тодорхойлhон байна. БКП-гэй бүхы түсэбүүд сүм дүүргэгдэжэ, хүгжэлтэ түгэс социалис общество байгуулха талаар оромнай үшөө нэгэ таб сан дээрэ гараба гэжэ хуралдаанда хабаадагшад тэмдэглэбэ.

Зургаадахи табан жэл — ороноо хүгжөөлгын тон шухала үе байгаа гээд, БКП-гэй ЦК-гай тоосоото элидхэл соо тэмдэглэгдээ hэн. Экономико хүгжөөлгын дабшасын талаар эдэ жэлнүүдтэ Болгари дэлхэй дээрэ түрүү hууринуудай нэгые эзэлнэ. Национальна олзо доходынь 46 процентээр дээшэлээ, национальна олзо доходойнь ургалтада промышленностиинь хуби 1970 ондо 49 процент байбал, 1975 ондо 54,6 процент болоо.

Өөрынгөө бодото ажал ябуулгада марксизм-ленинизмын hургаалые хүтэлбэри болгодог коммунистнуудай партиин политика хадаа болгар арадай амжалтануудай эшэ үндэhэн мүн. Үйлэдбэреэ ашаг үрэ ехэтэйгээр хүгжөөлгын үндэhэ hуури дээрэ арад зоноойнгоо материальна ба оюун бодолой эрилтэнүүдые гүйсэд дүүрэнээр хангалгые шэнэ табан жэлэй социально-экономическа гол зорилго болгоно. Эндэ нэгэ хэдэн тоо баримта харуулая. 1980 ондо Болгариин Арадай Республикада 38 миллиард киловатт-час электрын эшэ хүсэн үйлэдбэрилэгдэхэ, зүгөөр тэрэнэй 20 процентнь атомна электростанцинуудта үйлэдбэрилэгдэхэ юм. Арад зонойнь хэрэглэмжэ табан жэлдэ 50 процентээр ургаха. 400 мянган байра баригдаха.

Гүн гүнзэгы интернациональна шэнжэ шанарынь Болгариин коммунистнуудай съездын онсо илгаа болоно. Съездын делегадууд социалис хани нүхэсэлэй хүсэ шадалые саашадань улам бэхижүүлхын түлөө, социалис экономикын нэгэдэлые улам үргэдхэхын түлөө бэлэн байhанаа нэгэн hаналтайгаар мэдүүлээ.

Советскэ Союзтай хани нүхэсэл ба харилсаа холбоон тухай, КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдэй түүхэтэ удха шанар тушаа делегадууд үнэн зүрхэнэй халуун үгэнүүдые хэлэhэн байна. «Хэдэн арбан жэлнүүдэй туршада амгалан ажал дээрэ, гартаа буу барhадшье социалис байгуулалта аршалан хамгаалhан, хүн түрэлтэнэй хүгжэн hалбаралгада хубитаяа шиидхэхы ехээр оруулжа байhан Ленинэй агууехэ партида, Советскэ Союзда, манай совет аха дүүнэртэ бидэнэр, Болгариин коммунистнууд өөhэдынгөө омогорхол, өөhэдынгөө гүнзэгы талархал мэдүүлнэбди, — гээд БКП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр Т. Живков хэлээ».

АРГЕНТИНЭДЭ ГҮРЭНЭЙ УРБАЛТЫН БОЛОhОНОЙ hҮҮЛЭЭР

Аргентинэдэ сэрэгэй хүсөөр hаяхан гүрэнэй урбалта болоhон байна. Аргентинцүүдтэ, мүн хилын саанахи ажаглагшадташье энэ ушар хүлеэгдээгүй байhан үйлэ хэрэг бэшэ. Энэ гүрэн нилээд удаахан саг соо экономическа ба социально-политическэ бэрхэшээл ехэтэй кризисhээ гаража ядаад байhан. 1973 ондо үнгэргэгдэhэн президентын hунгалтада олонхи аргентинцүүдэй дуугаа үгэhэн социально-экономическа тон шухала хубилалтануудые хэхэ гэhэн программын дүүргэлтэдэ хархис бүлэглэлнүүд ходо hаад ушаруулаа. Оронойнь экономическа байдалай айхабтар доройтолго, ажалшадайнь байдал hуудалай үзэгдөөгүй ехээр муудалга харата муухай хархис ябуулгатай зэргэшэлэн байна. Дура зоргоороо болоhон фашис бандидууд бүхы хүн зониие ехээр зобоогоо. Эдэнэр профсоюзуудай хүтэлбэрилэгшэдые, демократическа партинуудай, нииты организацинуудай түлөөлэгшэдые, соёл культурын ажал ябуулагшадые аладаг байгаа.

Эдэ үдэрнүүдтэ Аргентинын коммунис партиин тайлбари хэhэнэй ёhоор эмхи гуримаа алдаhан энэ үедэ сэрэгэй удамаршад ямаршье нюуса далдагүйгөөр гүрэнэй урбалта бэлдээд, ямаршье эсэргүүсэлтэтэй дайралдангүй, ушар байдалаа мэдэхэеэ болиhон, эдилгэ абалгаараа урагшаа ябахаяа болиhон правительствоя унагааhан байна. Ороноо бэрхэшээлтэ байдалhаа гаргаха, хүсэ хэрэглэлгэ, эдилгэ абаха ябадалые усадхаха зорилгоор саг зуура сэрэгэй хүтэлбэри тогтоогдоно гэжэ гүрэнэй урбалта хэгшэдэй хүтэлбэрилэгшэд соносхоо hэн.

Урбалта хэhэн сэрэгэйхид гүрэн дотороо засагай дээдэ органоор хунтаяа соносхоо. Ябаган сэрэгэй командалагша генерал Хорха Рафаэль Видел гэгшэ президентээр томилогдонхой.

Шэнэ правительствын олонхи министрнүүдэй капиталис байгуулалтада дуратай байhанаа нюудаггүйшье hаань, программна мэдүүлгэ соонь олониитын хэдэ-хэдэн эрилтэнүүд, тэрэшэлэн конституционно, демократическа гуримуудые байгуулха гэhэн найдабари оруулагданхай. Засагай хүтэлбэри гартаа абаhан сэрэгэйхидэй оронойнгоо дотоодын байдалые Чилиинхидэ адли гуримда оруулхаhаа арсаhандань бүхы шэнжэлэгшэд анхаралаа хандуулба. Аргентинэдэ тогтоогдоhон шэнэ журам Пиночедэй замhаа арсаба гээд Америкын «Ньюсуик» журнал онсо тэмдэглэбэ.

Гэхэтэй хамта, сэрэгэй хунта политическэ партинуудай ажал ябуулгые хорибо. Хунта оронойнгоо экономико хүгжөөлгэдэ ээзд-баяшуулай, харин капиталай хүсэ хэрэглэхэ hанаашалгатай.

Гүрэнэй урбалтатай дашарамдуулан Аргентинын коммунис партиин хэhэч мэдүүлгэ соо хунтын тунхаглаhан зорилгонуудай нилээд олониинь арад зоной аша туhын эрилтэдэ харюусана гэжэ хэлэгдэhэн. Гэбэшье Аргентинын коммунис парти засагай хүтэлбэридэ ерэhэн сэрэгэйхидтэ хэлэhэн үгөөрнь бэшэ, нэн түрүүн хэhэн бодото хэрэгээрнь сэгнэлтэ үгэхэ байна.

ЛИВАНДА ТОХЁОЛДОhОН БЭРХЭШЭЭЛТЭ БАЙДАЛ

Ливанай ниислэл Бейрут ямар нэгэ фронтын шэнжэ түхэлтэй болонхой. Ехэ буунуудай нээрээн, минэ, снарядуудай тэhэрээн, пулемет болон автомадуудай таршаганаан туhалданагүй. Оронойнь бусад hуурин тосхонуудта шанга тулалдаанууд боложо үргэлжэлhөөр. Олон hарын туршада үргэлжэлhэн зэбсэгтэ тулалдаанай үедэ 15 мянган ливанцууд алуулhан, 40 мянган хүн шархатаhан байгаа. Энэ аюулта алалсаанда эсэс табиhан, буудалдаа болюулха тухай асуудалаар үнгэрhэн январь hарада баталагдаhан хэлсээн мүнөө мартагдаа.

Тэрэ үедэ эсэстээ хүрэтэрөө гуримшуулагдаагүй үлэhэн политическэ талаар бэрхэшээлтэ байдалынь мүнөө шэнэ хүсөөр hүжэрэнхэй. Шуhата алалсаанай дахин hүжэрэлгэдэ Ливанда демократическа хубилалта хэхэ ябадалда hаад хэдэг хүсэнүүд, тэдэниие дэмжэдэг хилын саанахи империалистнууд зэмэтэй.

Юрэ хараад үзэхэдэ, Ливанда тохёолдоhон бэрхэшээлтэ байдал христиан ба мусульман мүргэлтэй арабуудай хоорондо шажанай хэрэг дээрэhээ гараhан арсалдаанhаа эхи захатай шэнги. Гэбэшье, газаа талынь, шажан мүргэлэйнь хёмороонoй саана Ливанай олониитын ангинуудай гүнзэгы зүрилдөөнүүд халхалагданхай. Тодорхойлон хэлэбэл, баруунай тала баримталдагаараа мэдээжэ болоhон христиан мүргэлтэй буржуази hүүлэй үе болотор политическэ ба экономическа талаар булюу байдалтай hэн.

Энэ буржуазии гол хүсэн болохо катаиб парти коммунистнуудта, национально-сүлөөрэлгын, империализмда эсэргүү тэмсэлдэ дурагүй хамаг этэгээдүүдые өөрынгөө зэргэдэ жагсаан суглуулаад, үнгэрhэн жэлэй хабар Ливанай газар дээрэ байhан Палестинын партизануудта эсэргүү дайшалхы ябуулга үүдхэhэн байна.

Энэ жэлэй январиин hүүл багта Сириин үүсхэлээр сэрэгэй дайшалхы ябуулганууд болюулагдаа, февральда — политическэ талаар хэлсээн баталагдаа гээшэ hэн. Тэрэ хэлсээгээр политическэ ба социальна хэдэ хэдэн реформо хараалагдаhан байгаа. Тодорхойлон хэлэбэл, гүрэнэй засагай органуудта мусульман ба христиан мүргэлтэнэй түлөөлэгшэдые адли тэгшээр hунгаха, Палестиные сүлөөлхэ хүдэлөө бэхижүүлхэ гэхэ мэтэ. Гэбэшье Ливанай хархисууд дайнай зогсоогдоhон энээхэн үсые hамбаашалаад, шиидхэгдэжэ байhан үйлэ хэрэгүүдые гэдэргэнь сухарюулха зорилгоор өөрынгөө хүсые хубилгажа ороо. Хархис этэгээдүүд национально-сүлөөрэлгын хүсэнүүдые буу зэбсэгээр дарахын тула христиан мүргэлтэнөөр гол түлэб бүридхэгдэhэн командирнуудтай армиие хорото ябуулгадаа хэрэглэхэ hэдэлгэ гаргаа бшуу.

Мүнөө Ливанда гүрэнэй бодото засаг гэхэ юумэ үгы болонхой. Баруунай үзэл баримталагшадай удамаршад ороноо шажан мүргэлэй шэнжээр хубаагаад, христиан мүргэлтэй гүрэниие тогтоохые дурадхана. Энэ hанамжынь бэелүүлэгдээ hаа, Дүтын зүүн зүгтэ Израильтан зэргэлээд империалистнуудай хоёрдохи «түшэг тулгуури» байгуулагдаха болоно. Оронойнь түрүү үзэлтэй хүсэнүүд үндэhэн хубилалтануудые хэжэ, демократическа үндэhэ hуури дээрэ Ливанай нэгэдэл хангахые оролдоно.

Ливанда тохёолдоод байhан бэрхэшээлтэ байдалые Израиль, империалис хүсэнүүд, тэрэшэлэн араб оронуудай хархис үзэлтэй зарим ажал ябуулагшад hамбаашалжа, хорото ябуулгаяа гүнзэгырүүлхые hэдэнэ. Ливанай хэрэгүүдтэ Америкын Холбоото Штадуудай хабааржа магад байhан тухай хэблэлдэ бэшэгдэнэ.

Л. ЛАТЫШЕВ,
М. АРТЮШЕНКОВ,
А. БИРЮКОВ.

«ОКТЯБРИЙН ТУЯА» САСАРАГ ЛЭ!

1972 оной январь соо анха түрүүн бии болоhон, АПН-эй олониитын-политическэ, зурагта «Октябрийн туяа» гэжэ монгол хэлэн дээрэ гарадаг журналай 100-дахи номер мэнэ hаяхан хэблэгдэбэ.

Тус журнал hара бүри хоёр дахин гаража, тэрэ сагhаа хойшо Октябриин революциин, марксизм-ленинизмын үзэл сурталые монголой арад түмэнэй дунда түхөөн нэбтэрүүлжэ байна. Мүн совет хүнүүдэй үльгэр жэшээтэ ажабайдалые али бүхы талаhаань харуулна.

Тусхайлбал, журналай бии болохо үедэ шахуу КПСС-эй XXIV съезд үнгэргэгдэжэ, тэрэнэй гаргаhан түүхэтэ шиидхэбэри, директивэнүүд журналай эхин ажал хүдэлмэриин шухала түсэб, программань боложо үгэhэн байна.

1976 оной дүрбэдэхи гэхэ юм гү — эхинhээ абабал — 100-дахи номер КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдажа, эндэнь съездэдэ хэhэн партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй элидхэл тобшоор, түгэсхэлэйнь үгэ үгтэнхэй; табадахи номерто — А. Н. Косыгинай хэhэн элидхэл, нүхэд Ю. Цэдэнбал, Фидель Кастро Рус, Ле Зуан гэгшэдэй КПСС-эй XXV съезд дээрэ хэлэhэн үгэнүүд, империализм болон хархис хүсэнэй түрмэ шорондо hуугшадые сүлөөлхэ тухай мэдүүлгэ болон бусад материалнууд толилогдожо, монгол арад түмэнэй hонирхол татаха байhаниинь дамжаггүй.

Нимэ томо хэмжээнэй олониитын-политическэ статья, корреспонденци, очеркнуудhаа гадна, журналай янза бүриин жанрнууд — хөөрэлдөөн, мэдээсэл, зүбшэл гэхэ мэтэнүүд номерhоо номерто хэблэгдэжэ, совет хүнүүдэй ажабайдал, ажаhуудал, ажал хүдэлмэри, хүмүүжэл болбосорол, гэр бүлын байдал, амаралтадашье үзэгдэжэ байгаа шэнэ hониин hорьмой юумэнүүдые, баhа тусхай ниитэ гаршаг доро социалис экономическа интеграциин, научно-техническэ революциин, уран зохёол, искусствын hүүлэй үеын hониин, мүн спортын, шатарай мүрысөөнэй дүнгүүд хододоо үгтэжэ байдаг юм. Жэшээнь, К. Симонов, Ч. Айтматов болон бусадай hүүлэй шэнэ рассказуудшье монгол хэлэн дээрэ анха түрүүшынхеэ гараhан байха.

Тэрэшэлэн Буряадай АССР-эй болон МНР-эй Сэлэнгын аймагай предприяти, эмхи зургаан болон организацинуудай дүй дүршэлөө хоорондоо халан абалсажа, баhа Улаан-Үдэ Дархан хоёр аха дүү хотонуудай түлөөлэгшэнэрэй хоорондоо золгожо, айлшалалсажа байhан тухай материалнууд журналай хуудаhануудаа дээрэ гаража байдаг.

Бусадшье темэ, янза бүриин материалнууд толилогдожо, энээнэй аша туhаар «Октябрийн туяа» журнал монгол уншагшадай дунда нилээд дэлгэржэ, хүндэтэй суутай болоhон, гарадаг хэhэгынь шье жэлhээ жэлдэ нэмэhэн байна. Иигэжэ манай журнал Октябриин агууехэ революциин туяа гэрэлые дам саашань дамжуулан улам хурсаар сасаргаха, совет болон монгол арад түмэнэй хани нүхэсэлые саашадань бэхижүүлхэ гэhэн нангин үүргээ нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлнэ. Теэдшье энээн тухай онсолон магтажа, МНР-эй Арадай ехэ хуралай Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Лувсан хэлэhэн үгэ соогоо онсолон тэмдэглээ hэн. Баhа уншагшадай бэшэгүүдшье энээниие лаблан гэршэлжэ үгэнэ.

АПН-эй Буряадай отделениин хүдэлмэрилэгшэд «Октябрийн туяа» журналаа hара бүри хоёр дахин, саг болзор соонь hайн шанартайгаар гаргаха зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлжэ байнхай. Тэрэшэлэн республиканска типографиин АПН-эй участогта тусхай томилогдоhон хүдэлмэрилэгшэдшье нилээд оролдолго гарганад. Тэдэнэр тус журнал гаргахын тулада Германска Демократическа Республикаhаа зорюута асаржа тодхоhон станок, агрегадуудые яhала шадамар бэрхээр ашагланад.

Мүнөө жэл онсо удха шанартай жэл болоно. КПСС-эй XXV съездын заабари, шиидхэбэри болон директивэнүүд дээрэ үндэhэлжэ, «Октябрийн туяа» журнал гол зорилгонуудаа тодорхойлжо байна. Тиин тус үүргэ зорилгоёо амжалта түгэс бэелүүлхын тула монгол арад түмэнэй дунда СССР орон тухай, совет хүнүүдэй ажабайдал тухай, арбадахи табан жэлэй түсэбэй яажа бэелүүлэгдэжэ эхилhэн тухай уран хурсаар, удха түгэлдэрөөр хөөрэжэ үгэхын тула «Октябрийн туяа» журналайхид хамаг оролдолгоёо гаргаха байна.

«Октябрийн туяа» журналай 100-дахи номерой хэблэгдэжэ гараhаниинь гансашье журналай хүдэлмэрилэгшэдэй бэшэ, мүн манай монгол уншагшадай баяр боложо байhаниинь элитэ.

Р. ЦЫБИКОВ.
АПН-эй «Октябрийн туяа» журналай ахалагша редактор.

МОСКВАДА Бүхэсоюзна семинар, ороной хореографическа училищинуудай харалга боложо дүүрэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Буряадай хореографическа училищиин hурагшад Л. Пермякова, Т. Зельская, М. Бугрова, Л. Федотова гэгшэд «бага хүн шубуудай хатар» гүйсэдхэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ТОСХОНОЙ ДУУШАД БАЯРТАЙ

Ехэ-Нарин тосхоной соёлой байшангай дэргэдэ уран hайханай дуу, хатарай концертын бүлгэм нёдондо жэл эмхидхэгдэhэн юм. Эмхидхэгдэhэн сагhаа хойшо дуушад, хатаршад түрэл совхозойнгоо түб болон отделени, отара, фермэнүүдтэ концерт наада үргэлжэ табижа, ажалшадаа баясуулжа байдаг.

Алцаг, Армаг, Харацай тосхонуудай клубуудта концерт наада табихыень тэндэхи ажалшад хододоо хүлеэжэ, урижа байдаг болонхой.

Мэнэ hаяхан тус бүлгэмэйхид М. Н. Ландинай бригадын hү hаалиин түрүү фермэдэ концерт наада табиба. Уран hайханай коллектив СССР-эй арадуудай дуунуудые дуулаhан, энеэдэ зугаа элбэгтэй частушкануудые гүйсэдхэhэн, уран зохёолой шүлэгүүдые уншаhан байна. hаалишан Валентина Леонова, соёлой байшангай баянист Василий Жигулин дуу болон хүгжэм гүйсэдхэбэ.

В. БАШАРОВ.
Зэдын аймаг.

Телефон телеграф радио ХИЛЫН саанаhаа

НЬЮ-ЙОРК

ЭРИД БУРУУШААЛ

ТАСС

СССР-hээ ООН-ой дэргэдэ, Нью-Йоркдо байдаг түлөөлэлгэтэ эмхиин байшангые буудажа. Советскэ Союзда харша харата муухай шэнэ ябуулга хэhэнтэйнь дашарамдуулан, СССР-hээ ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэлгэтэ эмхи США-да сэхэ шууд буруушаалга хэбэ.

Апрелиин 2-ой hүни түлөөлэлгэтэ эмхиин байшангые буудаhан байна гэжэ американ талада барюулагдаhан ното соо хэлэгдэнэ. Түлөөлэлгэтэ эмхиин хүдэлмэрилэгшын бүлын ажаhуудаг гэрэй сонхоор ороhон hомон таhалгынь нүгөө хана руу шаашаhан байгаа. Талаан болоходо, энэ таhалга соо байhан үхибүүтэй эхэнэр яаншьегүй үлөө.

Энэнь СССР-эй түлөөлэлгэтэ эмхиин байшангые буудаhан дүрбэдэхи ушар болоно. Тиимэhээ аюулай тохёолдожо магад байhаниинь элитэ гэжэ СССР-эй түлөөлэлгэтэ эмхи тэмдэглэнэ гээд ното соо хэлэгдэнэ.

СССР-эй түлөөлэлгэтэ эмхиин байшангые буудаhан гэмтэдэй хэниинше мүнөөшье болотор элирүүлэгдэжэ, хэhээгдээгүй байhаар.

НЬЮ-ЙОРК

АФРИКЫЕ БҮРИН СҮЛӨӨЛХЫН ТҮЛӨӨ

ТАСС

ООН-до ородог Африкын бэеэ даахан байдалтай оронуудай, национально-сүлөөрэлгын хүсэнүүдэй түлөөлэгшэд Советскэ Союзай үүсхэлээр абтаhан колониальна оронуудта, арадуудта бэеэ дааhан байдал олгохо тухай декларациие дары түргөөр бэелүүлхын түлөө тэмсэнэ.

ООН-ой түүхэтэ декларациие бодотоор бэелүүлхыень, Африкын арадуудай национально-сүлөөрэлгын тэмсэлые дэмжэхыень Африкын нэгэдэлэй эмхи олониитын эмхиие уряалаа гээд ОАЕ-hээ ООН-ой дэргэдэ байдаг гүйсэдхэхэ секретарь Д. Оуттара хэлээ.

Смидэй расис ёhо гуримда эсэргүүгээр тэмсэхэдэнь, Зимбабвегэй арадые олониитын эмхи үргэнөөр дэмжэхэ ёhотой гэжэ Зимбабвегэй африкан национальна Соведэй түлөөлэгшэ Э. Жуварара тэмдэглээ. ООН-ой тогтоолые хазагайруулан, Урда Африкын Республикын ба Родезиин расис засаг захиргаануудта сэрэгэй, финансын эдэбхитэй туhаламжа үзүүлжэ байhанайнь түлөө тэрэ баруунай гүрэнүүдэй, нэн түрүүн США-гай, Англиин хорото муухай ябуулгануудые эрид буруушааба.

БРЮССЕЛЬ

УЛАСХООРОНДЫН ШАХАРДУУ БАЙДАЛ hУЛАРУУЛХЫН ТҮЛӨӨ

ТАСС

Европодо аюулгүй байдал хангахын ба харилсаа холбоо тогтоохын түлөө уласхоорондын комитедэй ээлжээтэ сессиин Бельгиин ниислэл хотодо нээгдэбэ. Уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулхын түлөө, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряахын түлөө тэмсэлдэ ажал ябуулгаяа эдэбхижүүлхэ, аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөнэй түгэсхэлэй актын тобшололнуунуудые бодотоор бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ түрүү үзэлтэй олониитын үүргэ дээшэлүүлхэ асуудалнууд сессиин зүблэхэ зүйлдэ табигдана.

Европодо аюулгүй байдал хангахын ба харилсаа холбоо тогтоохын түлөө совет комитедэй делегаци сессиин хүдэлмэридэ хабаадана.

Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряаха, уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулха асуудалнуудые шиидхэhэн комитедэй хүдэлмэришэ бүлэгүүдэй бэлдэhэн документнүүдые сессидэ хабаадагшад хэлсэхэ юм.

ЛИССАБОН

ПОРТУГАЛИИН ШЭНЭ КОНСТИТУЦИ

ТАСС

Португалиин Республикын шэнэ конституциие Учредительнэ суглаан hайшааба.

Шэнэ конституциин үндэhөөр, үргэн ехэ эрхэ түлөөлэлгэтэй республикын президент Португалиин гүрэнэй толгойлогшо болоно. Тэрэ Революционно Соведэй түрүүлэгшэ, ороной зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша байха юм.

Ороной 18 наhа хүрэhэн бүхы эрхэтэдэй нюусаар, сэхээр hунгаhан Республикын Суглаан засагай хуули гаргадаг дээдын орган болохо.

Гүйсэдхэхэ засаг захиргаан Министрнүүдэй Соведтэ даалгагдана. Тэрэнэй ажал ябуулгые президент, Республикын Суглаан хинаха ёhотой. Премьер-министрые президент томилхо юм.

Республикын президент Ф. да Кошта Гомеш Учредительнэ суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, демократическа гүрэнэй байгуулалтын бата үндэhэ hуури табихын тула фашис диктатураhаа ороноо сүлөөлхэ, таарамжатай эрхэ байдал хангаха хэрэгтэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хүдэлөөн гол үүргэ дүүргэнэ.

Шэнэ конституци Португалиин арадай сэдьхэл бодолые элирхэйлэн харуулна, демократиин ба эрхэ сүлөөгэй гол ёhонуудые батална, үргэн ниитэ ажалшадай байдал hайжаруулха зам нээнэ, Португалиие демократическа ёhoop хүгжөөхэ найдамтай эрхэ байдал хангана.

БЕЙРУТ

БУУДАЛДАА ЗОГСООХО ТУХАЙ ҮГЭЕЭ ОЙЛГОЛСОБО

ТАСС

Сэрэгэй ябуулгануудые 10 хоногоор зогсоохо тухай Ливанай национально-патриотическа хүсэнүүд, хархис үзэлтэй партинууд үгээ ойлголсобо. Энэнь апрелиин 2-то хүсэндөө ороо. Ороной саг зуурын сэрэгэй губернатор генерал А. Ахдабэй, Палестиные сүлөөлхэ армиин подразделениин командовани дотор Бейрудэй гарнизон ниислэл хотодо, мүн оршон тойронхи нютагуудта гурим сахина.

Ливанай президент С. Франжье 10 хоногой турша соо тушаалhaa буужа, шэнэ президентые парламент hунгаха ёhотой гээд национально-патриотическа хүсэнүүдэй түлөөлэгшэд эрилтэ табиба.

Палестиные сүлөөлхэ эмхиин гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Я. Арафат эндэ мэдүүлгэ тараахадаа, буудалдаа зогсоохо тухай үгээ ойлголсоhыень hайшааhан байна.

БЕЙРУТ

СЭРЭГЭЙ ЭБЛЭРЭЛГЫН ТҮРҮҮШЫН ҮДЭР

ТАСС

Сэрэгэй эблэрэлгэ тухай хэлсээнэй хүсэндөө ороhоной hүүлээр үнгэрhэн түрүүшын үдэр Ливанай ниислэл хотодо, мүн бусад районуудта аалин намдуу байба.

Ливанай политическэ ажал ябуулагшадай хөөрэлдөөнүүд апрелиин 2-то эхилhэн байгаа. Президентын тушаалда дэбжүүлэгдэхэ кандидатурые эдэнэр зүбшэн хэлсэнэ.

Ливанай премьер-министр Р. Караме Араб оронуудай элшэн сайдуудтай Бейрудтэ уулзажа, орон доторхи байдал тухайдаа тэдэнэртэ элидхэhэн байгаа.

Палестиные сүлөөлхэ эмхиин гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Я. Арафадай мэдүүлгэ эндэ толилогдобо. Ливандахи мүнөөнэй байдал тушаа ООН-ой ямар хараа бодолтой байhыень тэрэ элирхэйлэн мэдүүлбэ.

США-гай президентын Бейрудтэ ерээд байhан түлөөлэгшэ Л. Д. Браун Ливанай политическэ ажал ябуулагшадтай уулзажа, хөөрэлдөөнүүдые хэжэ үргэлжэлhөөр.

Тэрэнэй эндэ ерэлгэ, американ зургаадахи флодой кораблинуудай Дундада далайн зүүн хубида бии бололго хадаа Ливанай дотоодын хэрэгүүдтэ США-гай сэхэ хамааралсаhан ябадал болоно.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Ажалаар арьбадхагдаhан творчество» — түрүү бэшэг. «Мүрысөөнэй ябаса тухай туужа бэшэг» — суглуулбари. «Улаан субботын» дохёонууд» — В. Алешинагай статья.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Таряашадай шанга шалгалта» — Б. Николаевай статья. «Дайшалхы программа — Бэшүүрэй партийна эдэбхитэдэй суглаанhаа. «Хайша хэрэг хандалгые хойшолуулха» — К. Шекуновой статья.

Гурбадахи хуудаhанда. «Хорин табан жэлэй туршада» — Л. Новиковой статья. АПН-эй материал. Уласхоорондын шэнжэлэл.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Залуушуулые хүмүүжүүлхэ мэргэжэл» А. Коротаевагай статья.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.40 — «Ёhогойл хүбүүд даа» (үнгэтэ). 11.20 — «Уран гарган» (үнгэтэ). 11.50 — Забhарлалга. 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Каменный цветок» (үнгэтэ). 13.30 — «Юозас Римас наадана» (үнгэтэ). 13.40 — «Уран шүлэг». Андрей Вознесенский. Останкинадахи концертын студиhаа дамжуулагдаха (үнгэтэ). 15.35 — «10-дахи табан жэлэй түүхэ-бэшэг». «Эхин» — баримтата фильм (үнгэтэ). 16.50 — «Веселый роман» — уран hайханай фильм (үнгэтэ). 18.00 — «Время». 18.30 — Забhарлалга. 18.40 — Стол дээрэ наадагдадаг теннисээр Европын чемпионат.

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 19.20 — Шэнэ hонин.

«Орбита». 19.30 — «Н. А. Обухова тухай дурсалгануудhaa» (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ hонин. 21.15 — «Веселый роман» — кинофильм. 22.25 — «10-дахи табан жэлэй түүхэ-бэшэг». «Эхин». 23.40 — «Юозас Римас наадана». 23.50 — Забhарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.15 — Үхибүүдтэ — «Маанадта шэнэ ном ерээ». 18.40 — Телевизионно hонин.

«Орбита». 19.00 — «Автоград на Каме» — телеочерк (үнгэтэ).

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» мартын 31-дэ үнгэргэгдэhэн 13-дахи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени согсолбо.

«Спортлото»: Нэгэшье хүн зургаан номер таажа шадабагүй. Табан номер таагшад — 5.000 түхэриг (68 карточка), дүрбэн номер тааhан хүнүүд — 80 түхэриг (5.544 карточка), гурбан номер таагшад 3 түхэриг абаха болобо (130.061 карточка);

«Спортлото-2»: Мүн лэ нэгэшье хүн зургаан номер таажа шадаагүй. Табан номер таагшад — 2.943 түхэриг (60 карточка), дүрбэн номер тааhан хүнүүд — 50 түхэриг (3.874 карточка), гурбан номер таагшад 3 түхэриг абаха (71.128 карточка).

13-дахи тиражай шүүбэри апрелиин 11-hээ майн 11 болотор түлэгдэхэ байна.

(ТАСС).

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-00490. Заказ №